

Ingenyfüzet: „A nők háztartás-gazdasági oktatása.“

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falú” Országos Földművelésügyi Főosztály.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1931.

XII. évfolyam, 16. szám.

Vasárnap, április 19.

Bethlen István fiz esztendeje

Írta: Schandl Károly dr.

Tíz esztendeje bizta meg Magyarország kormányzója Bethlen István grófot a magyar kormány megalakításával. Tíz év óta miniszterelnöke a megcsonkított országnak Bethlen István gróf. Nem volt pártja, mikor jött s az ország vezére ma, tíz év után. Magyarország történetében még a békeidők is csak egy esetet mutatnak fel, mikor egy kormányelnök tíz évnél tovább vezette az ország szekerét. Tisza Kálmán volt az egyetlen, aki tíz évnél tovább, tizenöt évig tartó egyfolytában miniszterelnök. De Tisza Kálmán a béke boldog éveiben vezette a kormányt tíz évnél tovább, amikor nyugodt idők és köznap feladatok tették könnyűvé a kormányzást. Mennyivel más volt a Bethlen miniszterelnökségének az ideje és küzdelme! Belső széthúzás, kívülről teljes elszigeteltség, gazdasági csőd és parlamenti fejtelenség közepette vette át a kormány gyeplőjét.

Es ma Bethlen István nemcsak Európának, de az egész világnak legrégebb miniszterelnöke. Magyarország miniszterelnöke legrégebb idő óta van a helyén s ma erősebb a maga helyén, mint valaha. Olyan igazság ez, melyet nem a hizelgés mondat velünk, mert arra sem nekünk, sem Bethlen Istvánnak nincs szüksége, hanem a nemzet nagy érdeke. Mert nem is hiszik sokan, milyen erkölcsi és gazdasági érték van a nemzet számára ebben a tényben. Ma, mikor a legtöbb országban a bizonytalanság nehezedik a közéletre, nagyon sokat ér a biztonság és szilárdság, melyet Magyarország erős kormányhelyzete jelent. Magyarország hitele megszilárdult politikai és pénzügyi téren egyaránt. Minél erősebb lett itthon Bethlen, annál erősebb lett ott künn az ország tekintélye és hitele.

Párisban történt nyolc esztendeje. A mezőgazdasági világkonferencián képviseltem a magyar kormányt. Aznap vetette el a nagykövetek tanácsa a magyar kormány kérelmét, hogy külföldi kölcsön felvétele érdekében az állami bevételek egyrészét oldják föl a zálogolás alól. Vogüé márki estélyén francia politikusok azt kérdezték tőlem, milyen hatása lesz a határozatoknak otthon. Azt feleltem, hogy félok, hogy Bethlen kormánya lemond.

— Bethlen gróf távozása katasztrofális lenne Magyarországra. A külföld bizalma Bethlen személyéhez van kötve! — volt a meglepő válasz a francia politikusok részéről minden oldalról.

Hazajövet elmondtam ezt miniszteremnek, nagyatádi Szabó Istvánnak is, akire mély hatást gyakorolt, hogy még a leghidegebb nagyhatalom politikai köreiben is oly kizárólagos értéket képvisel reánk nézve Bethlen István gróf. Ennek az epizódnak nagy része volt abban, hogy nagyatádi Szabó nem hagyta ott Bethlent, amikor Gömbös kilépésre szólított föl bennünket. Bethlent nem tudtuk volna pótolni. Más nem tudott volna külföldi kölcsönt kapni s nem tudta volna a pénz értékét helyreállítani.

Bethlen a kiszagdapártra — mint sziklára — építette fel a magyar egységet. A kiszagdákat gerinces vezére, Nagyatádi, pedig kezét fogott vele örökös fegyverbarátságra. Mussolini megelőzte az olasz egység megeremtésével. De, amit Mussolini forradalmi uton hajtott végre, a nemzeti egységet s az erős kormányzást, Bethlen alkotmányos uton a nemzeti erők önkéntes egyesülése útján hozta létre.

A kiszagdatársadalom, a falu népe lett a szikla, melyre felépült az egység. Ebben az egységben a magyar föld népe s a keresztény értelmiség összeforrott elválaszthatatlanul. Bethlen győzelmének a titka az, hogy ilyen egységre alapította nagy művét: Magyarország kiszabadítását a rabságból, a Trianont ostromló európai népszerűségig.

Sopront visszahódította. A pénzesést megállította. Az ország hitelét helyreállította. A nemzetet pusztulással fenyegető közjogi széthúzás viharát legyőzte. Az ország katonai és pénzügyi függetlenségét visszaszerezte. Az államháztartás egyensúlyát helyreállította. A franküggy veszedelmét elhárította az ország felől. Olaszország és Mussolini barátságát megszerezte s az egyik európai nagyhatalmat a trianoni revízió számára megnyerte. Elhárította a hadisarc Damokles kardját. A cseh aknamunkát legyőzve, Magyarországot a kisantant karjaiból kiszabadította. Megszüntette a hiteluzsorát s az európai államok többségét barátainká tette.

Feláldozta Erdélyben otthonát és tizezer hold földjét. Vállalta sokszor a családi szentélyig hatoló viperák hajszeját. Tünneményes tehetségét és gerinces jellemét egy kétségbeesett országcsónk szolgálataiba állította s ma nincs polgári ellenzék, mely távozását kívánja. Nem tud alakulni ellenzéki párt, mely vele szemben komoly polgári ellenzék tudna sorakoztatni. Miért? Mert a falu legkisebb földművelőjétől a város messzelátó vállalkozójáig minden magyar ember boldog: hogy van az országnak Bethlen Istvánja. De csak egy Bethlen Istvánja van.

A falu népe büszke, hogy Bethlen István — a kisgazdák vezérével való örökérvényű kézzorítás alapján — reá építette nagy művét. A faluban az édesanyák, akik aggódva tekintenek kelet felé, ahol az amerikai mammuttöke élesztgeti a vörös borzalom tüzét, a Magyarok Istenéhez imádkoznak, — velünk együtt, akik a magyar falu és föld harcossai vagyunk — hogy áldja meg a győzelmes vezért a tizéves mérföldkőnél s azután is erővel: hadd vigyen bennünket végső győzelemre az új évtizedben — a Kárpátokig!

Miklós román királyi herceg Budapesten.

Miklós román királyi herceg, Károly román király öccse, az elmúlt héten néhány napot Budapesten töltött. A román herceg látogatása nem volt hivatalos jellegű, csupán a budapesti automobilverseny alkalmából jött a fővárosba, de természetesen így is kellő fogadtatásban részesült. A Kormányzó Ur április hó 5-én, vasárnap kihallgatáson fogadta a herceget, aki azt követően résztvett a Kormányzó Ur által adott villásreggelin, melyre hivatalos volt Bethlen István gróf miniszterelnök, Károlyi Gyula gróf külügyminiszter, a külügyminisztérium főtisztviselői, valamint Basil Grigorcea román követ. Délután a Kormányzó Ur páholyában vendégül látta a herceget a löversenyen. Ugyanaznap este Miklós herceg estélyt adott a román követség palotájában, melyen vendégül látta a Királyi Magyar Automobil Klub vezetőségét. — Másnap, április hó 6-án, a herceg résztvett az autó-szépségversenyen. Április hó 8-án Miklós herceg megbízásából Grigorcea román követ, a román követség palotájában fogadást rendezett, melyen résztvettek Károlyi Gyula gróf külügyminiszter, Scitovszky Béla belügyminiszter, Wekerle Sándor pénzügyminiszter, továbbá társadalmi és politikai életünk kitünőségei és a budapesti diplomáciai testület. Károlyi Gyula gróf külügyminiszter a fogadás előtt Miklós herceg tiszteletére edétt adott. Április hó 9-én, esütörtökön Miklós román herceg a román követség palotájában reggelit adott Horthy Miklós Kormányzó Ur tiszteletére. Miklós herceg ugyanaznap délután autón elhagyta a magyar fővárost.

A román lapok azt írják, hogy az a rendkívüli szíves fogadtatás, amelyben a magyar társadalom és a magyar kormány Miklós román királyi herceget részesítette, az egész országban nagy meglepedést keltett. Rokonszenvvel fogadják ezt az eseményt, amely minden bizonnyal megerősíti a magyar szomszédjaikkal fennálló kapcsolatokat.

Az egyik lap azt írja, hogy ez a fogadtatás nagyon jó jel a két ország közötti új közeledésre. Mindkét országnak vannak érdekei, amelyeket összhangba kell hozni. A Dunamedencében lévő helyzetük együttműködésre sorítja őket, a középeurópai államokkal szemben pedig e két mezőgazdasági országnak csak nyerni lehetne azonos gazdasági politikával.

A Hangya központ közgyűlése.

A Hangya központ április hó 10-én tartotta 1930. évi rendes közgyűlését Budapesten, az OMGE dísztermében. A közgyűlést Zichy Aladár gróf, a Hangya elnöke nyitotta meg s hangoztatta, hogy a súlyos gazdasági válságot a szövetkezetek is megérezték, de gondos körültekintéssel sikerült elérni, hogy a Hangya központ elmúlt üléstéve kedvező eredménnyel zárult.

Utána Magyar Kázmér m. kir. gazdasági főtanácsos néhai Meskó Pál emlékezetére mondott beszédet. A szónok végigkísérte Meskó Pál életének egész folyását, s úgy állította őt hallgatói elé, mint egyedül önmagához hasonló embert, akinek mását érényekben, képességekben nem találjuk. Pótolhatatlan a szövetkezeti életben, de mindenkor közöttünk van. Nem kell őt magunk elé idézni, mert most is itt él körülünkben s így történt, hogy nem is sirattuk, de álmélkodva áldjuk őt. Meskó Pál örökké ott marad a szövetkezeti eszme világában s ezen keresztül az ország minden falujában.

Ezután Balogh Elemér dr. vezérigazgató ismertette a központ igazgatóságának jelentését, amelyet hosszú beszéddel vezetett be. A nagy állami kölcsönnel kapcsolatban bejelentette, hogy ha a kölcsönt megkapjuk, akkor a kormány ígérete szerint rendezve lesz a szövetkezetek áruhitelének kérdése is és reméli, hogy akkor energikusan hozzájárulunk a termelés és értékesítés szövetkezeti alapon való megszervezéséhez. A Hangya a nehéz viszonyok ellenére az elmúlt esztendőben is meg tudott felelni hivatásának és a kötelékébe tartozó szövetkezeteknek 63.576.587 pengő értékű árut szállított, ami az előző év forgalmával szemben mindössze 7 százalékkal visszaesést jelent. Minthogy azonban ez idő alatt a fontosabb közszükségleti cikkek nagykereskedelmi ára jóval nagyobb arányban csökkent, a Hangya forgalma mennyiségileg nem esett vissza, hanem az ország fogyasztásának egyre növekvő részét látja el. A központ 1930. évi mérlege az előző év mérlegéhez képest jelentékenyen kedvezőbb eredményt mutat. Megfelelő belső tartalékolások és az értékesítési alapoknak 145.000 pengővel való gyarapítása után a mérleg 105.330.36 pengő felesleggel zárult.

Az igazgatósági jelentéshez többen szólottak hozzá, majd Czobor László a felügyelőbizottság jelentését olvasta fel, amelyet a közgyűlés az igazgatóság jelentésével és a zárszámadással együtt egyhangulag elfogadott.

Ezután Huszár Károly ny. miniszterelnök, felsőházi tag, az igazgatóság tagja emelkedett szólásra. Azzal a veszedelemmel szemben, — mondotta — amely a kereszténységet Oroszország felől veszélyezteti, minden kereszténynek, felekezeti különbség nélkül fel kell venni a harcot. Kéri a közgyűlést, foglaljon ebben a kérdésben állást. A közgyűlés fölhatalmazta a szónokot, hogy a római ünnepeken, melyet az ugynevezett *Rerum novarum* című pápai enciklika negyvenéves évfordulója alkalmából rendeznek, adjon kifejezést a Hangya szövetkezetek amaz elhatározásának, hogy a fennálló társadalmi rend felforgatására irányuló törekvésekkel szemben indított akcióból minden erejükkel kiveszik a részüket.

Bernát István dr., felsőházi tag, a Hangya alelnöke, azt hangoztatta, hogy mindannyiunknak arra kell törekednünk, hogy közös erővel küzdjünk a bolsevizmus terjeszkedni kívánó hatalma ellen.

Végül Zichy Aladár gróf szeretetre, összetartásra, egyetértésre hívta fel az egész szövetkezeti tábort s ezzel a közgyűlést bezárta. A megjelentek ajkán felcsendültek a Himnusz magasztos hangjai s ezzel a bensőséges hangulatban lefolyt gyűlés véget ért.

**Gyűjtsünk új előfizetőket
a „Vasárnap” részére!**

A földművelésügyi minisztérium költségvetése.

A képviselőház bizottságai nap-nap után tárgyalják a pénzügyminiszter által nemrégiben beterjesztett költségvetési javaslatot. A kormány célja az, hogy a javaslat mielőbb törvényé váljék, amiben a törvényhozás többsége szintén egyetért a kormánnyal. A költségvetési előirányzat az idén a legnagyobb takarékoság figyelembevételével készült. *Több mint negyven millió pengővel kisebb összeget irányzott elő a kormány az állami kiadások fedezésére, tekintettel arra, hogy a bevételek is csökkentek a mostoha gazdasági helyzet következtében.* Hymódon azonban a költségvetési előirányzat többlete alig tesz ki egy millió pengővel többet.

Különösen erős megtakarítás mutatkozik a földművelésügyi tárca költségvetésénél, kereken 2 millió 363.330 pengővel *lisebbé* tett ennek a minisztériumnak a költségvetése. Vannak sokan, akik ezt kifogásolják, de ha valaki alaposan áttanulmányozza a költségvetés tételét, látni fogja, hogy a legszükségesebb kiadásokra mindenütt találtak megfelelő fedezetet, ami annak tulajdonítható, hogy a hosszú évekre előirányzott földművelésügyi program immár kezd gyümölcsözővé válni, egyes gazdasági ágak hasznát hajtóbakká lettek, így azok állami támogatását csökkenteni lehetett.

A földművelésügyi tárcánál a személyi kiadásokat 288.820 pengővel csökkentették. Ezzel szemben a nyugdíjak összege mintegy 74.000 pengővel nagyobbodott. A rendes *vizszabályozási kiadások* szintén apadtak mintegy 230.000 pengővel, ezzel szemben azonban az immár törvény által biztosított *rendkívüli pénzügyi kiadásokra* mintegy 450.000 pengőt vettek fel a költségvetésbe. Hymódon hozzáférhetőnek az országhatároknál szükségessé vált árvédelmi munkákhoz, nekülönben a vadvízek megrendszabályozásához.

Teljesen változatlan az Országos Mezőgazdasági Kamara költségeihez való miniszteri hozzájárulás, amiből az következik, hogy a mezőgazdasági kamarák közhasznú munkájukat az eddigi keretekben tudják folytatni. Csökkentették az Országos Tenyészállattartás Telep, illetve Mezőgazdasági Kiállítási Telep fejlesztésére szolgáló miniszteri hozzájárulást is, miután itt már az építkezések nagyrésze befejezést nyert. Csökkent a *baromfi-tenyésztés fejlesztésére* fordított összeg is, nem pusztán takarékoságból, hanem azért is, mert az állami fajbaromfi-telepeken elegendő tenyészanyag áll rendelkezésre nemestés céljaira, így a kiosztásra szánt tenyészbaromfiak beszerzésére nem kell nagyobb összeget fordítani. Az állattenyésztés minden ágánál *egyébként apasztották a kiadásokat*, még pedig azért, mert ugy szarvasmarha-, mint lótenyésztésünknek átnevesítése már annyira előrehaladott állapotban van, hogy azt a gazdtársadalom az állam jelentékenyebb támogatása nélkül maga is folytathatja.

Rendkívül érzékeny pont a költségvetésben az az ötmillió pengőt meghaladó bevétel tétel, ami a különböző víztársulatoknak adott állami kölcsönök visszafizetéséből fog származni. Ismeretes dolog, hogy az Alföldön folytatott esatornázási és vízvezetési munkálatokat eddig csak az állam által folyósított kölcsönök útján lehetett gyors tempóban végezni. Miután ezek nagy része már befejezést nyert, elérkezett az ideje a kölcsönök törlesztésének. Ezt az úgynevezett „csatorna-adót” a gazdáknak jövő évtől kezdve holdankénti arányban kell fizetniük, ami semmiesetre nem kellemes, de tekintettel arra a körülményre, hogy a vízmunkálatok által igen sok eddig hasznavehetetlen föld termővé vált, a gazdák túlnyomó nagy része a terméstöbbletből mégis visszafizetheti a vizszabályozási költségeket.

Vannak még a földművelésügyi tárca költségvetésének egyes apróbb részletei, amelyek szintén bizonyítják azt, hogy ennél a minisztériumnál is következetesen végrehajtották a gazdasági helyzet által parancsolt szigorú takarékoságot. A költségvetés indokolása alapján véve bizakodó hangú, éppen úgy, mint a pénzügyminiszternek a költségvetés benyújtásakor mondott beszéde. Ebből az következik, hogy a kormány minden egyes tagja bizik a mai ádátlan gazdasági helyzet javulásában. *Semmi okunk nincs tehát rá, hogy csüggedten induljunk neki a tavasznak és a nyárnak, mert éppen a földművelésügyi tárca különböző teteleinél tűni ki, hogy mezőgazdaságunk jövendőmezőbbé tételére az eddigi arányokban fog a kormány segítséget nyújtani.*

A „Faluszövetség” nagyszabású programja.

A „Falu” Országos Földművelésügyi Szövetség igazgató választmánya április hó 8-án, szerdán délután nagyfontosságú ülést tartott, a választmányi tagok élénk érdeklődése mellett.

Schandl Károly ny. államtitkár elnöki megnyitójában benső szeretettel üdvözölte Berki Gyula országgyűlési képviselőt, a Szövetség új igazgatóját. Köszönetet mondott önzetlenségéről, melyet akkor tanúsított, amikor az ügyvezető-igazgató állást ellenszolgáltatás nélkül vállalta. Isten áldását kérte munkájára, mely elé a Szövetség — ismerve Berki Gyula eddigi közéleti működését és kiváló képességeit — jogosult várakozással tekint.

Schandl Károly beszéde további során felhívta a figyelmet arra, hogy két nagy kérdés felé fordul most a falunak érdeklődése. Az egyik a földtehermentesítő javaslat, mellyel kapcsolatban hangsúlyozni kell, hogy a nép távolról sincs olyan mértékben eladósodva, mint azt sokan feltehetően gondolják. *Csupán a birtokok egyharmada van megterhelve és a megterhelés mértéke nem haladja meg a birtokok értékének ötven százalékát.* Szükséges ezt hangsúlyozni hitelképességünk megővésének érdekében. Késztelen azonban, hogy a mostani válság sok ártatlan áldozatot szed, a Szövetségnek tehát elsőrendű kötelessége, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel csökkentse az áldozatok számát.

A másik nagyfontosságú kérdés a *községi háztartások reformja*, mely hivatva van községeink anyagi helyzetét rendezni és az új fejlődés alapjait lerakni. Javasolja, hogy a törvénytervezet beható megtárgyalására szakbizottságot küldjön ki a kormány, melynek elnökéül Konecz János dr. községi főjegyzőt kérjék fel. A Szövetség — ha az idő rövidsége nem gátolja — a második községi kongresszust is összehívja ebben a kérdésben.

Berki Gyula programja.

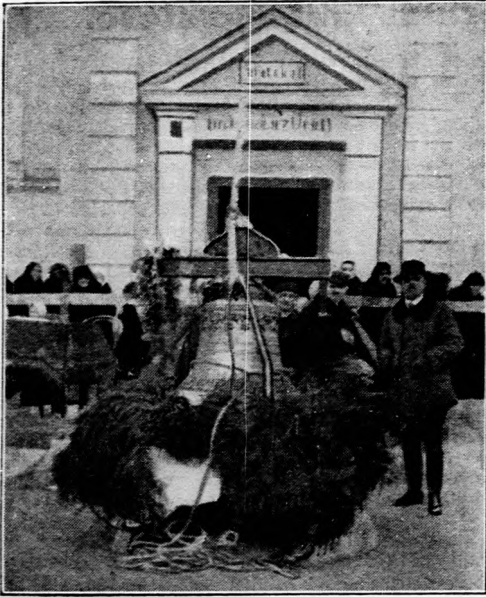
Ezután Berki Gyula országgyűlési képviselő, a Szövetség ügyvezető-igazgatója köszönte meg az elhangzott üdvözlő szavakat, majd előterjesztette nagyszabású programját.

— Arra törekszünk, — mondotta többek közt — hogy a mezőgazdasági kormányzat tevékenységét társadalmi eszközökkel alátámasszuk. A Faluszövetség a kiszáradt, törpebirtokosok és földmunkások szabad érdekképviselete, amelynek célja a falu gazdasági, kulturális, szociális és egészségügyi szükségleteinek felismerése és e szükségleteknek társadalmi uton való kielégítése. Ezt a célt szolgálja azon intézkedésünk, hogy a Szövetség keretében ingyenes gazdasági tanácsadó- és panaszíródat állítottunk fel, hogy a falusi élet bajjaival közvetlenül megismerkedhessünk és a hozzánk forduló nép ügyes-bajos dolgaát elintézhessük. A hivatalos oktatáson kívül társadalmi eszközökkel törekszünk népünk értelmi színvonalának emel-

A magyarhorogori harangszentelés.

(Könyves Tóth Béla felvétele.)

Új harang Magyarhomorogon.
(Könyves Tóth Béla felvétele.)

sére. Különösen a téli időszakot használjuk majd fel arra, hogy a nép és a leventék, az ifju földművesnemzedék gazdasági nevelését a mai gazdasági viszonyoknak megfelelőleg vezessük. E téren nagy feladat vár a *gazdálkodási intézményre*, amely csakhamar a magyar falusi életnek egyik legfontosabb gazdasági szerve lesz. A *hitel, termelési és értékesítési* kérdések területén is segítségére kívánunk lenni a falvak népének. A földterhermentesítési törvény kapcsán módot és alkalmat találunk arra, hogy az *egészséges és népies birtokpolitikát* elősegítsük. Éppen ezért elkerülhetetlenül szükséges hogy a *Szövetség képviselőletet nyerjen a földterhermentesítési akciót végző országos bizottságban*. A jövő évben megrendezzük a *magyar falvak országos föld- és buzaünnepét*, melyet megelőző egy országos gabonaverseny; ennek nyertesit tüntetjük ki a fővárosban rendezendő országos föld- és buzaünnepen. *Mintakiszgazda-porták létesítésével* is foglalkozunk. Külön tanulmány tárgyává tesszük a *dunántúli egyke-kérdést* és ennek a társadalmi uton, gazdasági eszközökkel való enyhítését a Szövetség egyik feladatának tekintjük. Nem kevésbé foglalkoztat bennünket a *mezőgazdasági munkásság sorsa*, mert az a felfogásunk, hogy országunk sokkal szegényebb, semhogy tisztán közmunkák elrendelésével a mezőgazdasági munkanélküliséget folyamatosan le tudja küzdeni. Ezt a kérdést a belső telepítési előkészítésével kívánjuk dűlőre juttatni. A *háziipar társadalmi propagálása*, a *termelési irányok és a külföldi piac szükségletének ismertetése* is beletartozik munkánkba. A falusi *erkölcsök gyarapítását* a dal, zene, népművészet és mozi révén kívánjuk elérni. Szükségesnek tartjuk, hogy a mozi-cenzurabizottságba a Szövetség is delegáljon egy tagot. A Szövetség munkásságát *vármegyénként és járásmenként* óhajtjuk megszervezni, hogy a lelkes, jegyzői és tanítói kar közreműködésével hazánk javára eredményes és hasznos munkásságot fejtsünk ki.

A fővárosi piac ügye.

Berki Gyula osztatlan tetszéssel fogadott előterjesztése után Szabó Sándor országgyűlési képviselő meleg szavakkal üdvözölte a nagyszabású programot és a választmány részéről odaadó támogatást ajánlott fel. Hasonló szellemben szólalt fel Dobos Gábor, aki ezenkívül még arra is felhívta a figyelmet, hogy a *községi háztartások reformjával foglalkozó bizottságba ne egy, hanem két elnököt kérjünk fel: egyet a nagyközségeket, egyet pedig a kisközségek érdekeinek védelmére, mely érdekek nem mindenben azonosak*.

Az igazgató-választmány ilyen értelemben hozott határozatot.

Ezután Szekeres László dr. terjesztette elő *főtitkári jelentését*. Beszámolt arról, hogy az utolsó választmányi ülés napjától, február hó 24-től máig, *hat új fiókszövetség alakult*. A

Szövetség tisztviselői számos *járásai tiszti értekezleten* vettek részt. A Szövetség női osztálya jelentős munkát végzett *háziipari tanfolyamok* rendezésével. Ezenkívül tevékenyen munkálkodott a Szövetség a *pestkörnyéki termelők ügyében* is. *Szalkszentmártonban és Szigetszentmiklóson* máris termelő-szövetkezetek alakultak az egységes gyümölcs- és zöldségtermelés megteremtésére. A Szövetség állandóan sürgeti a *fővárosi sérelmes piaci rendeletek visszavonását*. Ezirányú akciójának első eredménye Bud János kereskedelemügyi miniszter állásfoglalása, aki a Szövetség álláspontját magáévá tette. Javasolja, hogy a *Szövetség küldjön ki szűkebb bizottságot, mely a piaci rendeletek módosítása ügyében eljárjon a főváros polgármesterénél*.

Schandl Károly javaslatára a választmány úgy határozott, hogy az elnökség fog a polgármesterrel érintkezést keresni; a választmány képviselő-tagjai pedig a képviselőház költségvetési vitája során állást foglalnak a pestkörnyéki termelők érdekei mellett.

Szekeres Bónis az ujonnan létesülő termelő-szövetkezetek számára a Szövetség hathatós támogatását kérte, Tölgyes István pedig annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a polgármestert felkéréső küldöttséget a pestkörnyéki termelők megbízottjaival egészítsék ki.

Tiltakozás a Közgazdasági Egyetem megszüntetése ellen.

Ezután Baross Endre dr. terjesztett elő javaslatot arra vonatkozólag, hogy a *Faluszövetség erőlyesen foglaljon állást a Közgazdasági Egyetem megszüntetésének, illetve részekre bontásának, továbbá a debreceni gazdasági akadémiának a debreceni egyetembe való beolvasszási terve ellen*. Az egyetemi hallgatók arra volnának hivatva, hogy majd a gazdasági akadémia tanári karát szolgáltsassák. Ha a gazdasági akadémiát megszüntetik, a homoki gazdálkodásnak tanítása teljesen elméletivé válik az eddig kitűnően bevált gyakorlati kiképzés helyett.

Utána Schandl Károly dr. hangsúlyozta, hogy maga is *állást foglal az egyetem megszüntetésének tervével szemben*, mert közgazdasági nevelésünk egyik fontos és nélkülözhetetlen tényezőjét látja az egyetemben, amely a mai nehéz időkben fényesen teljesítette a reá bizott feladatokat. A Közgazdasági Egyetemnek a fővárosból való elvitele ellen szól az is, hogy az összes kísérleti állomások — amelyek hivatva vannak az intézmény működését alátámasztani — a fővárosban vannak elhelyezve. Hasonlóképpen itt élnek a speciális gazdasági kérdéseket előadó szakférfiak is. A Szövetség táborában levő kisemberek sorsa attól függ, hogy milyen mezőgazdasági kultúrát tudunk teremtetni a jövőben. *Ebből a szempontból nem közömbös, hogy a legnagyobb mezőgazdasági kiképzés megfelele a célnak*. Már pedig e kiképzés eredményességét és zavartalanágát felborítaná a Közgazdasági Egyetem megszüntetése, illetőleg beolvasszása. A Szövetség nem helyeselheti a kultura, legkevésbé a mezőgazdasági kultura lebontását. *Éppen ezért a többi gazdátársadalmi intézményhez hasonlóan állást foglal a terv ellen*.

Németh József és Krudy Ferenc országgyűlési képviselő után a választmány elhatározta, hogy a *Szövetség állásfoglalásának kidolgozására bizottságot küld ki*. A memorandumot Krudy Ferenc országgyűlési képviselő készíti el. Egyszersmind a választmány felhívja Mayer János földművelésügyi miniszter figyelmét arra, hogy a *Közgazdasági Egyetem szétosztásának terv ellen a falvak népének nevében tiltakozzék*.

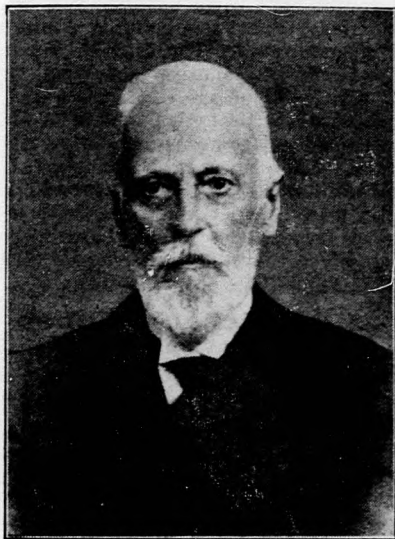
Az urbéres vadászterületek jövedelme.

Végül Plósz István felsőházi tag az urbéresek és szellérek vadászterületeiből befolyó összegek horvfordítását tette szóvá. Az 1883. évi törvény úgy rendelkezik, hogy ott, ahol a vadászterületek nem alkotnak kétszáz holdnál nagyobb egységet, a területet a község adja ki és a befolyó jövedelmek közigazgatási célokra fordítják. Ez teljességgel igazságtalan, mert a kétszáz holdnál nagyobb birtokosságok tulajdonosai a *bérosszeggel szabadon rendelkeznek*. De igazságtalan abból a szempontból is, hogy a kisemberek ilyen módon nagyobb arányban járulnak hozzá a közigazgatási költségekhez, mint például a nagyobb birtokok. Az egyenlő elbánás elve azt kívánja, hogy a kisebb egységeknél sem a közigazgatási költségekre fordítsák a bérosszeget, hanem *vagy osszák szét a földtulajdonosok között, vagy apaalattartás, illetőleg más, hasonló célokra fordítsák*.

Berki Gyula felvilágosítása után a választmány elhatározta, hogy a kérdést napirenden tartja. (m. e.)

Károlyi Sándor gróf halálának huszonötévesztendő évfordulója.

Negyedszázaddal ezelőtt, április hó 24-én jött a szomorú hír, a napsugaras tengerparti Mentone-ból, hogy Károlyi Sándor gróf, az újbabkori, kisembert védő agrár-és szövetkezeti mozgalom lánglelkű, mindmáig felejthetetlen apostola, meghalt. Hetvenöt éves korában fejezte be földi pályafutását, idegen országban, ahová azért utazott, hogy súlyos betegségére gyógyulást keressen, de úgy halt meg, mint egy győztes hadvezér, mert hiszen az ő

Károlyi Sándor gróf.

néhány esztendei áldásos munkássága nyomán megmozdult a szunnyadni, tespedni kezdő magyar szántóföld, megmozdultak a szántóföldek birtokosai, a kis- és nagygazdák s egy tábortba tömörülve, követelték jogaik érvényesülését.

Károlyi Sándor gróf közéleti szereplése előtt olyan volt a magyar gazdatársadalom, mint a pásztorától megfosztott, szertezüllött nyáj. A „legnagyobb magyar“-nak, Széchenyi István grófnak ideig-óráig sikerült egységet teremteni az ország lakosságának ma is 70 százalékát alkotó gazdák körében, de a legnagyobb magyarnak a közélet színteréről való tragikus letűnése után újból idegen járom, idegen vezetés alá került a magyar földmivelők nagy serege. Semmi sem jellemezte jobban az akkori helyzetet, mint az, hogy évente 50—60 ezer, főleg kisbirtok cserélt kényszerárverés útján gazdát, amelyeknek régi tulajdonosai koldusbottal a kezükben, mentek új házat keresni, főleg a tengerentúlra, ahol, mint a nagytöbke rabszolgái, mint olcsó napszámosok tengették az életüket.

Ezt a pusztító folyamatot állította meg Károlyi Sándor gróf, aki nagyvagyonu gazdag főúr volt, aki élhetett volna gondtalan vidám életet, de ő mégis a nehezebbik részt választotta és szívvél-lelékkel a kisemberek mellé állott, azoknak lett a vezére, utmutatója, az elcsüggedt, elernyedt magyaroknak talpraállítója.

Károlyi Sándor gróf az önségély, a szervezkedés hatalmas erejét hozta el nyugatról, pusztulásnak induló nemzetének. Tudnunk kell ugyanis Károlyi Sándor grófról, hogy az 1848—49-iki szabadságharcot, mint az apja által felállított huszárezred hadnagya, vitézül végig harcolta. A szabadságharc leveretése után tehát, mint az üldözött

vadnak, neki is menekülnie kellett Magyarországról, úgy-hogy csak az 1867-iki kiegyezés után, mikor a magyar nemzet kibékült a királyával, jöhetett vissza hazájába. A száműzetés e keserű éve alatt Károlyi Sándor gróf nem csüggedt el, hanem megtanult dolgozni, megtanult társalkodni. Megismerte a nyugaton is akkor ébredező nagy eszmeáramlatokat. Nyugaton ugyanis akkor már kezdett a szövetkezeti mozgalom ébredni. Angliában a 17. században a földművelés tákács már megalapította az első fogyasztási szövetkezetet, ami a magja volt Anglia mai hatalmas, nagy szövetkezeti hálózatának. Franciaországban is kezdtek alakulni az agrárszindikátusok, amiket magyarul földművelő-szövetkezeteknek lehet nevezni. Ezek a szövetkezetek elégitik ki ma is önzetlen alapon a francia nemzet kisembereinek hiteligényeit és fogyasztási cikkekben való szükségletét.

Károlyi Sándor gróf ilyen szövetkezetekkel vette fel a harcot a magyar nép olcsóbb rétegeit kizsákmányoló uszorás had ellen. Megteremtette előbb a hitelszövetkezeti, majd később a fogyasztási szövetkezeti hálózatot, amely mindmáig legjobb gátnak bizonyult a kizsákmányoló törekvések piszkos áradata ellen. *Ha a kisemberek százai becsületesen, önzetlenül szövetkeznek egymással, közös célra, az mindig nagyobb erőt jelent, mint egy-két kapzsi ember hatalma.* Ez volt Károlyi Sándor gróf tanítása, ez egytuttal az ő szent hagyatéka, amit a magyar földművelő népek juttatott, amit negyedszázaddal halála után bizony érdemes volna kamatoztatni.

A magyar mezőgazdaság mai helyzete rendkívül hasonlít ahhoz a vigasztalan állapothoz, ami Károlyi Sándor gróf korában volt. Magas kamat, tulajdonos terményárak jellemzik leginkább ezt az állapotot és a mértéktelenül felburjánzott nyereszkeségi vágy. Harminc-nyegen évvel ezelőtt Károlyi Sándor gróf és kiváló, részint ma is élő, de nagyrészt már szintén sirban nyugvó munkatársai ernyedetlen küzdelmének sikerült megváltoztatni a mezőgazdaság siralmas helyzetét. A világháború kitöréséig Károlyi Sándor gróf munkája eredményeként úgy ismerték Magyarországot, mint a jólét országát, de csak azért, mert a szervezetség és a szövetkezés ereje mindenütt gátat vetett a kizsákmányoló törekvéseknek.

Károlyi Sándor grófnak, a nagy agrárszövetkezeti apostol elhunytának negyedszázados évfordulójakor, önként felvetődik az a kérdés, *nem kellene-e ezt a munkát újból kezdeni, vagyis inkább fokozottabb erővel folytatni?*

Adjon erre a kérdésre választ a magyar gazdatársadalom lelkiismerete és józan gondolkodása.

Cs. Ö.

Szabadalmazott

HAIDEKKER-HUNGÁRIA

drótfonat

kitűnő

kerítés

HAIDEKKER SÁNDOR r-t.

Budapest, Üllői-ut 48/27.
Fiók: VIII., Fiumei-ut 3. sz.

„A Kálvária stációit már megjártuk”, mondotta Schandl Károly a nagyecenki Széchenyi-ünnepségen.

A „Falu” Országos Földművelésügyi Szövetség április hó 11-én, szombaton és április hó 12-én, vasárnap, bensőséges ünnep keretében áldozott Nagyecenken a „legnagyobb magyar” halhatatlan emlékének.

A szép ünnepet április hó 11-én, délután a kulturház nagytermében rendezett falufejlesztési értekezlet vette be, melyen résztvettek Schandl Károly dr. ny. államtitkár, Östör József és Krisztián Imre országgyűlési képviselők, Ormándy János, a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Wanke Gusztáv, az OKH. elnöki osztályfőnöke, Antal István dr., a Szövetkezetek Szövetsége főtitkára, Tölgyes István dr., a Magyar Gazdaszövetség titkára, Losonczy Elemér, a gazdasági egyesület elnöke, Valkó László, a Széchenyi-Szövetség elnöke, Basch Ferenc, a Német Népművelődési Egyesület főtitkára, Magyar Mihály volt községi bíró, Kirchknopf Mihály gazdasági tanácsos, Scholtz Ödön esperes, Elek Imre és Berzsényi György gazdasági felügyelők, Ragats Gyula községi bíró, Kerék Mihály dr. és Radnóti István, a Faluszövetség részéről és a soproni járás kitűnő gazdái közül számosan.

A kisgazda-dalárda énekszámát Östör József meleg szavakkal üdvözölte a vendégeket, majd Konez János, Basch Ferenc és Ormándy János tartották meg nagyhatású előadásait.

Ezután Schandl Károly dr. emelkedett szólásra és hangsúlyozta, hogy a falu népe tisztában van azzal, hogy a mai súlyos gazdasági válságnak nem Mayer János és nem a kormány az oka. Az egész világ küzd a válsággal és nem Magyarországon legolcsóbb a gabona. Az orosz állapotok ismertése után arra utalt, hogy nem fél az osztrák-német vámuniótól, reánk nézve igen előnyös, akár a Lajtánál, akár Passaunál omlanak le a vámsorompók. Bizik benne, hogy a magyar mezőgazdaság válságából most már csak kibontakozás lehet, a kálvária stációit már megjártuk és most már a fellendülés korszaka következik el. Végül azt hangsúlyozta, hálát kell adnunk a jó Istennek, hogy Bethlen István gróf személyében adott történelmi vezetőt az országnak.

A hosszantartó taps lecsillapultával Östör József

kérte Schandl Károlyt, hogy legyen továbbra is a falunak olyan bátor szószólója, mint eddig volt. A diszgyűlés táviratilag üdvözölte Mayer János földművelésügyi minisztert.

A gyűlés után sikerült vetített-képes előadást tartott Radnóti István, a Faluszövetség titkára.

Másnap, vasárnap, reggel 6 órakor a nagyecenki levették zenekara járta végig a község utcáit. Kilenc órakor a kulturház előtt rövid üdvözlés volt, majd Schandl Károly vezetésével bizottság indult a gazdaközönség udvarainak megtekintésére. Tisztaság és beosztás, trágyakezelés, gyümölcsfák ápolása, gazdasági gépek gondozottsága, állatok minősége, vetőmagkészlet minősége, tejhiánya és a lakás tisztasága voltak a bírálat főbb tárgyai. A megejtett pontozás alapján az első díjat — a Faluszövetség oklevelét és a Nagyecenki Cukorgyár cukoradományát — Ragats Gyula nagyecenki községi bíró nyerte el. A második díjat Kőő Lajos kapta, a harmadikat Kiss Ferenc nagyecenki és Ragats Lajos kiscenki gazdák nyerték el, míg a negyedik díjat Magyar Mihálynak és Fekete Antalnénak ítélte oda a bizottság.

A Széchenyi-ünnep

Dél előtt 11 órakor kezdődött meg az ünnepély a Széchenyi-szobor előtt. A levette-zenekar Hiszekegy-je után Östör József képviselő mondott nagyhatású ünnepi beszédet.

— Megcsontkitottságunkból, elesettségünkben — mondotta — csak úgy tápáskodhatunk fel, ha társadalmi és felekezeti ellentéteket félretesszük, a hazaszereketben vállvetve Széchenyi István tanításait követjük.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Krisztián Imre képviselő lépett a szobor talapatárára.

— A gyűlölet és durva igazságtalanság jegyében született trianoni Magyarország felvidékéről, Heves vármegyéből jöttem ide, — mondotta többek közt — hogy mint a falusi nép egyszerű gyermeke, lerójjam a kegyelet háláját a „legnagyobb magyar” sirjánál, akinek tanításait bizonyítom itt, mert hiszen Széchenyi István eszméinek köszönhető, hogy én, az egyszerű jobbágyvadék, tagja lehetek a törvényhozás házában.

A mintegy másfélezernyi ünneplő közönség meleg tapsa fogadta a felszólalást, majd Schandl Károly ny. államtitkár ünnepi beszéde következett.

— A „legnagyobb magyar” még életének utolsó kibolbanásaiban is a falu népére gondolt, akinek sirhantját ma a Faluszövetség és az egyszerű kisgazdasorból származó földművelésügyi miniszter ur megbízásából harmadfélezer közönség nevében koszorúzom meg.

— A kilencszázas évek elején mintegy kétszáz fiatalember határozta el, hogy Széchenyi szellemében fognak dolgozni és ma ezek soraiból mint meglelt férfiak jöttünk ide, hogy hódoljunk Széchenyi emlékének, amelynek kultusza ma már az egész országban elterjedt.

Ezután emelkedett szavakban ismertette Széchenyi nagy alkotásait és rámutatott arra, hogy az 1848-as eszméket Széchenyi már sokkal korábban hirdette.

— A jó Isten áldja meg azokat, — fejezte be a szónok beszédét — akik elzarándokoltak Széchenyi István sirjához, a jó Isten áldja meg az egész magyar nemzetet.

Az ünnepség lezajlása után az ünneplő közönség kivonult a temetőbe, ahol Schandl Károly kegyeletes szavak kíséretében helyezte el a földművelésügyi minisztérium, Krisztián Imre pedig a Faluszövetség koszorúját Széchenyi István sirjára, majd elhelyezték koszorúikat a többi kiküldöttek is.

Ezután a kulturház dísztermében ünnepi ebéd volt,

A leányvári hitelszövetkezet vezetősége.

A szövetkezet Markó Aurél községi jegyző kezdeményezésére alakult 1925-ben és azóta szépen fejlődik. Képünk a vezetőség tagjait ábrázolja. Ülő sor balról jobbra: Mayer Ádám, Fink Mátyas igazgatósági tagok; Markó Aurél igazgatósági tag és könyvelő; Schäffer József elnök; Gerstner Ferenc pénztáros; Ferger János, Bartl József igazgatósági tagok. — Álló sor: Schmidt József igazgatósági tag; Moller Ferenc, Kniebeitzler Mátyas, Elfert Tamás felülvizsgáló bizottsági tagok.

melyen vitéz *Simon Elemér* főispán a Kormányzó *Ur*ra üritette poharát, *Horváth Péter* főjegyző pedig *Bethlen István* gróf miniszterelnökre és *Mayer János* földművelésügyi miniszterre mondott nagyhatású felköszöntőt.

Utána a közönség kívánságára *Schandl Károly* szólalt fel és arra intett, hogy négy vezére volt a falusi népnek, akiket a szívük ölt meg. *Prohászka Ottokárt*, nagyatádi *Szabó Istvánt*, *Rubinek Gyulát* és *Vass Józsefet* egyaránt a nagy, meleg érző szíve ölte meg. Egyetlen ilyen vezérünk él még, *Bethlen István gróf miniszterelnök*, aki *sziszifuszi munkát végez a magyarság talpraállításáért*. A jó Istenhez kell imádkoznunk, hogy *Beth-*

len István grófot, aki nem pártvezér, hanem az egyetemes magyarság vezére, sokáig éltesse.

Ezután *Pethő Kálmán* dr. miniszteri osztálytanácsos a kereskedelmi miniszter üdvözlését tolmácsolta, majd *Spiegel Szigfrid* a soproni kereskedelmi és iparkamara együttérzését tolmácsolta. *Valkó László* dr., a Széchenyi Szövetség elnöke és *Krisztián Imre* országgyűlési képviselő felszólalása után *Östör József* képviselő záróbeszéde következett. Délután három óraker nagy leventeünnep volt és ezzel végetért a Faluszövetség kétnapos, gazdag programmu és kitünően sikerült országos Széchenyi-ünnep.

Mit remélhetünk a londoni buzakonferenciától?

Prónay államtitkár nagyjelentőségű nyilatkozata.

Mint jelentettük, közvetlenül a húsvéti ünnepek előtt ért véget Rómában az a nagyfontosságú buzakonferencia, amelyen az agrárállamokat legközelebből érintő kérdésekben jelentős határozatokat hoztak. A magyar kormány képviselőiben *Károlyi Gyula* gróf külügyminiszter és *Prónay György* báró földművelésügyi államtitkár vettek részt a római konferencián.

Prónay György báró hazatérése után a konferencia munkájáról, valamint a buzakérdés várható megoldásáról az alábbi nyilatkozatot tette:

— Megítélésem szerint a római konferenciának az eddigi konferenciák által elért eredményekhez képest nagyobb sikere volt. Eddig ugyanis főleg elvi kérdésekről tárgyaltak, most azonban remény van arra, hogy a mezőgazdaságra nézve fontos problémák egy részénél a gyakorlati megvalósítás útjára lépjenek az érdekelt államok. A gyakorlati megvalósítást célozza a római konferencia eredményeképpen Londonban május 18-ra összehívott tanácskozás, amelyen részt vesznek a buzakivitelben érdekelt összes államok, vagyis a tengerentúli és európai buzaexportáló országok képviselői, hogy a mostanság felszaporodott buzakészletek, valamint a jövő évi buzafeleslegék értékesítésénél összeműködjenek és ebből a célból egységes értékesítési tervet dolgozzanak ki.

— Külön meghívást fognak kapni az Egyesült-Államok is és így Londonban a világ összes búzát exportáló államai képviselve lesznek. Ez még eddig soha sem történt meg.

— Hogy a londoni konferencia milyen eredménnyel fog végződni, előre megállapítani nem lehet. De az bizonyos, hogy az összes államokban megvan a készség abban az irányban, hogy e téren valami komoly lépést tegyenek. Szükséges ez, mert a buza árának szerfölött alacsony volta következtében éppen olyan krízisben van a tengerentúli országok mezőgazdasága, mint az európai államoké. Közös érdek tehát, hogy a buzaárak megfelelő kialakulása szempontjából valami történjék.

— A londoni értekezlet abból a szempontból lesz fontos, hogy eddig a tengerentúli államok és az európai buzaexportáló államok az értékesítés kérdésében még soha közvetlen tárgyalásokat nem folytattak. Római felszólalásomban egyébként kifejtettem, hogy a buzaárak kialakítása világprobléma, amelyet csakis a tengerentúli államokkal folytatandó tárgyalások révén lehet megoldani. A világ évi buzatermése 230 millió métermázsát tesz ki, amelyből a tengerentúli államok mintegy 180—190 millió métermázsát exportálnak, a dunai államok 15—20 milliót, az orosz szovjet pedig legutóbb 25 millió métermázsát exportált. Nyilvánvaló tehát, hogy a buza árkialakulása szempontjából a legfontosabb tényezőknek a tengerentúli államok tekinthetők.

— Ha a londoni konferencia nagy, teljes eredménnyel végződik és ezzel a buza ára olyan nivóra emelkedik, amely a gazdaérdekeknek megfelel, akkor minden más intézkedés, így a boletta is, feleslegessé válik. Sőt, ennek előnye lenne az is, hogy azok az államok, amelyek

a mezőgazdaságuk védelme révén nagyon magas buzaárakat léptettek életbe, mint például Németország, ahol 25 aranyárka a vám, minden valószínűség szerint kénytelenek lesznek a buzaárakat csökkenteni.

— Ha azonban a londoni konferencia nem tudja munkáját az első ülésen befejezni, akkor nézetem szerint, Magyarországon a buzaár kialakulása szempontjából még bizonyos intézkedésekre lesz szükség. Hogy milyen mértékűek legyenek ezek az intézkedések és milyen kereten belül történjenek, azt egyelőre a londoni konferencia eredményétől kell függővé tenni. Ha azonban a londoni értekezlet kellő időben megfelelő eredményt nem tudna elérni, akkor természetesen nálunk bizonyos belső intézkedéseket kell tenni a buzaárak megfelelő kialakítása szempontjából.

— A múlt évből már ismeretes a boletta és az állami felvásárlás, az intervenció. Ezekon kívül más megoldási lehetőségek is vannak. Fontos azonban, hogy minden szükséges intézkedés kellő időben történjék és mindenestre késedelem nélkül meg is fogjuk tenni ezeket az intézkedéseket, ha azoknak szüksége felmerül.

— Ha nézzük a világgazdasági helyzetet és az arra

Ha Ön nem fél az igazságtól, akkor jószóltasson velem.

A történelem legrégebb tudománya a csillagászat, amelynek segítségével az Ön életéből, multjából, jövőjéből sok tény állapítható meg. Pénzügyi lehetőségek és egyéb bizalmas körülmények tárthatók fel a csillagászat nagy tudománya által. Megállapíthatók az Ön kilátásai a házasságban, megállapíthatók barátai és ellenségei terveinek és vállalkozásainak eredményei, örökségek és sok más fontos kérdés oldható meg.

Jószóltasson velem feltűnésteltető tényeket, amelyek tudatában az Ön egész életfolyása megváltozik és eredményt, szerencsét, előrehaladást biztosít kétségbeesés és szerencsétlenség helyett, amelyek most Ön elé tornyosulnak. Az Ön csillagászati értelmezését részletesen és egyszerű nyelven, értelmes formában kapja meg két teljes oldalon. Adja meg feltétlenül születési időpontját névvel és címmel, értelmes és sajátkezü írással. Ha akarja, úgy mellékelhet 50 fillért bélyegben (nem vert pénzben) a portó és írásköltségek fedezésére. Cimezze levelét a következőképpen: Professor *Roxroy*, Dept. 4010. Emmastraat 42, Den Haag (Holland). Professzor *Roxroy* nem érti a magyar nyelvet, ezért sajnálatára csak német, francia vagy angol nyelvű válaszokat küldhet. Levelére 40 fillér bélyeg ragasztandó.

vonatkozó statisztikák, láthatjuk, hogy a buzaár megfelelő kialakítása nem lehetetlen probléma. A világ évi buza-termése nagyjából 1300 millió métermáza. Ebből az exportállamok mintegy 700 millió métermázát termelnek és az exportfelesleg mintegy 250 millió. A bevitelre szoruló államok importszükséglete 230 millió métermáza. Az exportfelesleg tehát csak 10 százalékkal haladja meg az importszükségletet. Ez az oka annak, hogy a világméretű három év alatt 114 millió métermázásra emelkedett. Tekintettel arra, hogy a normális világkészslet csak 40—50 millió, most mintegy 60—70 millió máza a normálison felüli buzakészslet és egyrészt ennek a többletnek az értékesítéséről, másrészt pedig az évenkénti mintegy 20 millió métermáza exportfelesleg értékesítéséről kell Londonban megfelelő tervet kidolgozni.

— A magyar földmívelésügyi kormány tudatában van annak, hogy milyen fontos, a magyar mezőgazdaság virágzására kiható kérdések kerülnek a londoni konferencián megvitatásra és éppen ezért késedelem nélkül fogja elkészíteni azokat a javaslatokat, amelyek Londonban a magyar mezőgazdaság javára értékesíthetők lesznek.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A költségvetés bizottsági tárgyalása.

A képviselőház teljes ülésének szünete alatt a pénzügyi bizottság megkezdte az 1931—32. évi költségvetés tárgyalását.

Elsőnek a kereskedelmi tárca és a hozzátartozó üzemek költségvetése került sorra. Görgy István ismertette a költségvetést. Az utépítéssel kapcsolatban utalt arra, hogy eddig ezerkétszáz kilométer utat építettek. Összefügg ezzel a hidépítési program is. A közeljövőben elkészül a balsakenczi híd; a két budapesti híd megépítése is a megvalósulás állapotában van. A budapesti vármentes kikötő forgalma várakozásan felül bevált. A múlt esztendőben két és félmilliárd mázsa forgalmat ért el. Cselen egy nagy rádióállomás készül és az ország néhány pontján egy-egy kisebb. Ezzel elérjük, hogy olcsó, ugnevezett detektorok készülékekkel mindenütt hallhatják a budapesti Studio műsorát. Az államvasutak által adott fuvarkedvezmények évi 49 millió pengő bevételeseként jelentenek.

A vita során Szabó Sándor a házilpar fejlesztésére nagyobb támogatást kért. — Temesváry Imre örömmel látja, hogy a kereskedelmi miniszter törvényjavaslatával kívánja a közmunkaváltás terheit csökkenteni. — Schandl Károly elismeréssel fejezte ki a magyar rádió működése iránt. A német-osztrák vámunió tervét, mint kedvező eseményt tekintti. A magyar mezőgazdaság mindenképpen hasznát látja, a terv megvalósulásának. — Szabó Iván a bekötő utak építését sürgeti.

Bud János kereskedelmi miniszter szerint a kormány a német-osztrák vámunióval kapcsolatban minden eshetőségre elkészül. A kormány másik feladata, hogyan bontakozzunk ki az arárválságból. Erre nézve külpolitikai tárgyalások vannak folyamatban. Az ipartestületek reformjáról szóló törvénytervezet elkészült. A közmunkaváltástörvénynek harmas célja van. 1. A közmunkaváltást méréselni, különösen a kisembereknél. 2. Az utépítési programot támogatni. 3. Azok hozzájárulásának biztosítása, akik legelső sorban igénybeveszik az utat. Az államvasutaknál 24 milliós beruházás van folyamatban. Foglalkoznak a kukoricaszárból, nádból és szalmából való papírpártás kérdésével, hiszen évente 45 millió pengőre rug hazánk papírbehozatala. A petróleumkérdésben olyan megegyezést

keres, hogy az érdekeltégek megokolt árat állapítsanak meg. A bizottság a kereskedelmi tárca és az üzemek költségvetését elfogadta.

Az igazságügyi tárca költségvetését Örfly Imre előadó ismertette. A vita végeztével Zsitvay Tibor igazságügyminiszter utalt arra, hogy a sajtótörvény reformja után hajlandó arra, hogy az esküdtzsek intézményét pótló valamilyen újabb bírósági rendszert bevezessen. Nem lát a közel jövőben lehetőséget arra, hogy a külföldre szökött kommunistákat és nemzetgyalozókat hazabocsássák. Az uszartörvény revíziójának kérdése elsősorban gazdasági és pénzügyi politikai kérdés, ha az időpont bekövetkezik, a minisztérium felkészülten fogja találni. A hitbizományi reform ma nem időszerű, mert nem szabad a földkinálatot fokozni. Előkérsülletben van a földbirtokrendező bíróság megszűntetéséről szóló törvényjavaslat.

A bizottság az igazságügyi tárca költségvetését elfogadta.

A népjóléti és munkaügyi minisztérium költségvetését Turi Béla előadó ismertette. A költségvetés a tavalyival szemben 1.280.000 pengővel kisebb.

A vita során Temesváry Imre a kjsjövédelmű hadikölcsönkárosult panaszát tette szóvá. Ivády Béla felhívta a miniszter figyelmét az egyke rohamos terjedésére. Farkas Elemér azt kérte, hogy a vidéki tudóveszes rokkantoknak biztosítsanak helyet a fővárosi kórházokban. Szabó István a törpebirtokosok részére ingyenes gyógykezelést és gyógyszerellátást sürgetett. Szabó Sándor a vidék jó ivóvízzel való ellátását kívánta. Schandl Károly a nyomoronyhűtő akciónak egységes megszervezését tartja szükségesnek. Arra kérte a minisztert, hasson oda, hogy azok a vidékek részesüljenek inségmunkában, ahol a gazdasági válság különösen érezteti hatását.

Ernst Sándor népjóléti miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy tárcájának három nagy pillére van: az egészségügy, a nyomoronyhűtés és a munkásügyek. Foglalkozik az új kórház-törvénnyel, továbbá a rokkanttörvény megalkotásával is. Elisméri, hogy a rokkantkérdésben egyes helyeken túlságos szigorúsággal, máshol túlságosan jóindulattal jártak el. Ezeknek a hibáknak a kiküszöbölésére a központnak bizonyos szabályokat kellett felállítani és azok szerint eljárni. Szaporitani kívánja a hadiöthonosok számát is. A lakosságnak jó ivóvízzel való ellátását elsőrangú egészségügyi érdeknek tartja.

A miniszter felszólalása után a népjóléti és munkaügyi tárca költségvetését a bizottság elfogadta.

Elkészült a földteherrendezési törvény végrehajtási utasítása.

A földteherrendezési törvény gyakorlati alkalmazása érdekében szükséges intézkedések gyors ítemben követik egymást. Alig tárgyalta le a javaslatot a parlament, a pénzügyminisztérium nyomban elkészítette a törvény végrehajtási utasításának tervét. Wekerle pénzügyminiszter a tervezetet április hó 9-én délelőtt nagy ankt keretében ismertette az érdekeltek előtt. Az anketen résztvettek a földbirtokreform pénzügyi lebonyolítására alakult szövetkezet, a pénzügyi szindikátus, a Magyar Földhitelintézet, a Kisbirtokosok Földhitelintézete, az OKH, a TÉBE, az Altruista Bank, a Kereskedelmi és Inakamara, az OMGE, az OMKE, a Gyáripárosok Országos Szövetsége, a földmívelésügyi és más társmisztériumok képviselői.

Az értekezleten részletesen megtárgyalták a végrehajtási utasítás intézkedéseit, amelyek a törvény gyakorlati keresztülvitelére vonatkoznak. A végrehajtási utasítást néhány napon belül kiadja a pénzügyminiszter és ezzel kezdetét veszi az egész ország területén a földtehermentesítési akció.

Április hó 19-én választ Karcag.

A karcagi választókerületben április 19-ére tűzték ki a választást. A legnagyobb valószínűség szerint a hivatalos jelölt, vitéz Kenyeres Jánost egyhangulag választják meg a karcagi kerület képviselőjének.

Baltazar református püspök nyilatkozata.

Az utóbbi időben a Tiszántulon olyan hírek terjedtek el, hogy Baltazar Dezső dr. református püspök az általános képviselőválasztások során vagy Hajduböszörményben, vagy Karcagon föllép jelöltként. Baltazar püspök kijelentette, hogy az említett két választókerületből hozzá érkezett kérések elől ki kellett térnie. A továbbiak során Baltazar püspök kijelentette, hogy az egyetlen alkotó, egyetemesen átfogó gyakorlati politikának Bethlen István grófét tartja és úgy a hajduböszörményi, mint a karcagi választókerületnek is azt ajánlotta, hogy olyan képviselőt válasszanak, aki Bethlen István gróf politikáját támogatja és kellő súlya van ahhoz, hogy a kerület jogos igényeit a kormánytól sikerrel képviselhesse.

Magyar ember
magyar cégtől vásárol

minden hangszeri,
melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszerélepe szállít.

Budapest, VI./29. Király-utca 58.

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A német-osztrák vámunió.

A német-osztrák vámunió terve nyomán megbolygatótt európai helyzet lassan-lassan tisztulni kezd. Hovatovább világossá válik, hogy mely államok vannak a terv ellen, melyek mellette és melyek őrzik meg semlegességüket. A terv makacs ellenzői természetesen a franciák és hangos csatlósaik: a csehek. Ezzel szemben az angóiok a tervet lényegében nem kifogásolják; az olaszok hasonló álláspontra helyezkednek és a görögök sem hajlandók csatlakozni a vámunió ellenzőinek sorába. Felmerült az a hír is, hogy a német-osztrák vámunió ellensúlyozására Csehország és Lengyelország, a közép-európai és balkán-államok bevonásával, ellenuniót tervez. Ennek az ellenunióknak megalakulása azonban nem sok sikerrel kecsegtet. A közép-európai országok közül Ausztriára és Magyarországra, természetesen nem számíthatnak. Románia és Jugoszlávia csatlakozása kétes. Albániáról, mivel olasz befolyás alatt áll, szó sem lehet. Bulgária sem hull a karjaikba. A helyzet az ellenunió szempontjából tehát, nem valami rózsás.

Ami már most az újabb híreket illeti, nagyfontosságú az az esemény, hogy MacDonalddal, angol miniszterelnök bizalmas baráti tanácskozásra hívta meg Brüning dr. német birodalmi kancellárt, Curtius dr. német birodalmi külügyminisztert, Briand francia külügyminisztert, Mussolini olasz miniszterelnököt és Grandi olasz külügyminisztert Angliába, Chequers városában fekvő nyaralójába, hogy megbeszéljék a német-osztrák vámunió kérdését. A meghívást a németek elfogadták és örömmel üdvözölték; az olaszok valószínűleg elfogadják, a franciák

azonban egyelőre elutasító álláspontra helyezkedtek. A megbeszélés ideje május hó vége lesz, a Népszövetség genfi tanácskozásának megkezdése előtt néhány nappal.

Curtius német külügyminiszter egy nyilatkozatában kijelentette, hogy végtelenül örülne, ha az unió Franciaország belépésével is bővülne.

A román kormány lemondása.

Mironescu román miniszterelnök az elmúlt héten be-nyújtotta a kormány lemondását a királynak. A lemondás oka egyfelől az ország pénzügyi helyzetének ziláltsága, továbbá a botrányos szesz-adó visszaélések, másfelől a politikai pártok villongása. A király Titulescu londoni román követet bízta meg új kormány alakításával. Titulescu nyomban hazautazott és megkezdte tárgyalásait. Célja az, hogy megalakítsa a nemzeti egyesülés kormányát. A politikai pártok vezeterei azonban nem túlságosan lelkesednek a koncentrációs kormány megvalósulásáért.

Forradalmi mozgolódás Portugáliában.

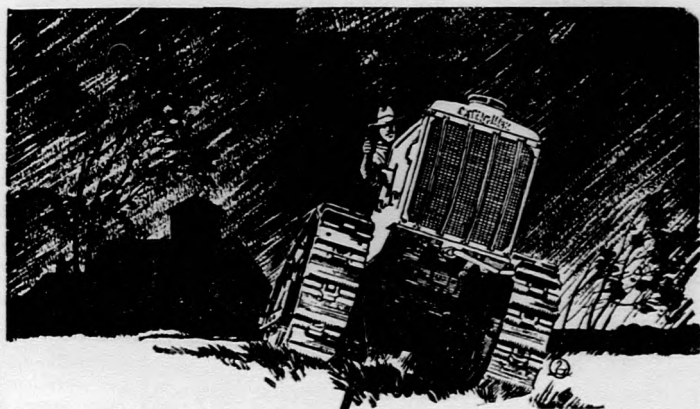
Portugáliában több helyütt katonai felkelő mozgalmak veszélyeztetik az ország nyugalmát. A kormány le- tartóztatásba helyezett több tisztet és több volt minisztert. A kormány el van tőkélve a rendzavaró mozgalmak elfojtására. A hadsereg azonnal és lelkesen eleget tett a kormány- nak a rendfenntartásra vonatkozó felhívásnak. Az ország minden részéből érkező jelentések azt bizonyítják, hogy az egész ország megvetéssel és undorral fordul el a forradalmárok nemzetellenes munkájától.

Érdekes, hogy 1907 óta, amikor Mánuel királyt száműzték és az ország köztársaság lett, ez a huszonkettedik forradalmi kísérlet.

TAVASSZAL FELÁZOTT PUHA FÖLDEKEN

CSAK
CATERPILLAR
REG. U.S. PAT. OFF.
TRACTOR

KÉPES DOLGOZNI

GONDOSKODOTT MÁR MEGFELELŐ SZERSZÁMRÓL?

Minden szakszerű felvilágosítást készséggel megadunk:

STEYR MŰVEK RT. BUDAPEST, VI., Lehel-utca 25. Telefon: 923-40.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Az okszerű legeltetés szabályai*)

A legelőt nem elég csak trágyázni és ápolni, azt legeltetni is okszerűen kell.

Elsősorban azzal a régi rossz szokással kell felhagyni, hogy teljesen tervszerületlenül legeltessünk, hogy a jószág beosztás és korlátozás nélkül folyton az egész legelőt járja. Ez nagy pocskolás! Az állatok a legelőt csak félig-meddig legelik le, nagyobb részét összetiporják, a megmaradt gyepléveket, s az már nem kell! a jószágoknak.

A legelőt mindig szakosan kell legeltetni. Ebből a célból az állatok száma és a legelő nagysága szerint felosztjuk azt 4—6, vagy több szakaszra. A szakaszokat élőfákkal, kerítéssel vagy más alkalmas módon kijelöljük. Amíg az állatok egy-egy szakaszt le nem legeltek és amíg a következő szakasz gyepe meg nem erősödött annyira, hogy legeltetésre érdemes, addig az állatokat oda nem engedjük. Egy-egy szakasz gyepe rendszeren 3—4 hét alatt fejlődik annyira, hogy újra legeltethető. A legkésőbb legeltetésre kerülő szakaszok a tavasz vége felé rendszerint egyszer meg is kaszálhatók, a nyári aszály idejére szükségtakaromány gyűjtése céljából.

A szakaszos legeltetésnél a fektetéssel való trágyázás is jól megoldható. Ha nagy a legelő, ajánlatos a szakaszok helyét és a csordaitókat úgy elrendezni, hogy a legelészó állatok az itatóhoz már lelegett területen mehessenek, szóval még lelegettelen részen ne tipródjanak. Közben pedig a lelegettelen részen fokozatosan előbbre és előbbre legeltetünk és ily módon trágyázunk be a legelőt.

A legeltetést tavasszal akkor kezdjük meg, ha a gyepléve talaja kellőleg megszikkadt, azon már nem gyuródunk, továbbá a gyepléve növekedése annyira megindult, hogy az állat talál már elegendő legelni való. A legeltetés megkezdésének időpontja nagyján függ tehát a kitavaszkodástól, ezért nagyon helytelen azt a kalendáriumhoz kötni, vagyis évről-évre állandóan a legeltetést ugyanazon a napon, tekintet nélkül a gyepléve fejlettségére, megkezdeni. Különösen fontos, hogy legeltetés-kor a talaj egészen felszikkadt legyen, nehogy a lágyléve talaj legelőt az állatok tiprásukkal tönkretegyék. Ezért nagy esők után se legeltessünk a talaj felszikkadásáig. De ha az állatok állandóan a legelőn vannak és nagyobb esők után a talaj kellő felszikkadásáig nem várhatók, a szárazabb helyeken széteresztett csordával legeltessünk, hogy az állatok a lágyléve legelőt minél kevésbé tiporják össze.

Ősszel nagyon soká ne legeltessünk. Egynehány héttel előbb, mint az illető vidéken a fagyok beálltára számítani lehet, hagyjuk abba a legeltetést. Ha ugyanis a gyepléve tövig lerágva megy a télbe, a fagytól sokat szenvedhet és tavasszal később, valamint gyengébben hajthat ki. Késő őszi marhával, télen át birkával járatott legelőt hiába akarunk feljavítani! Az rövidesen újra leromlik. A legelőnek is szüksége van téli pihenőre!

*) Közlemény Surányi János és Villax Ödön: „Réttek és legelők termőképességének fokozása” című könyvéből.

Apró jótanácsok.

A gyümölcsösben legkésőbb most a törvény előírása szerint szedjük le a hernyófészkeket, a száraz lombot, az összeszáradt gyümölcsmumákat és ezeket lehetőleg még a helyszínén égesseik el. Ugyancsak égesseik el a fák felcserepedését kégézől lekaparható kéregtörmeléket, zuzmót, mohát is. Továbbá, mint ezt ismételtlen irtuk, fűrészeljük le a fák száraz, beteg ágait, de úgy, hogy a faág egészséges részéből is egy arasznyi rész lejjöjjön. Az így előállott sebeket éles késsel vágjuk simára és kenjük be egy óra hosszúra főzött kátránnyal, vagy ojtóviaszszal. Különösen fontos a fák sebének bekenése az almafáknál a vérteti-fertőzés miatt. Most kell kívágni a fák koronáját süritő, befelé növe, egymást keresztező ágakat is. Kivételt képez a diófa, amelyen az ágak nyessését csak július hó elején szabad végezni. A megfelelően szellős, ritkás ágazatú koronába bejutó napfény és levegő a rügyek s a gyümölcs fejlődését biztosítja, másrészt a gomba- és rovarkártevők elszaporodását megnehezíti. Miután pedig a fák gyökérzetének is van szükség levegőre, a fák alját fel kell ásni és azt egész éven át porbanynosan kell tartani. A fák közt köztes növény gyanánt csak sekélyen gyökerező kapasnövényeket termesszünk. Fű, lóhere, lucerna káros a fákra.

A melegágyak készítésénél ügyeljünk arra, hogy azokba mindig csak friss, új földet tegyünk bele. Sokan még azt is javasolják, hogy a földet felhasználás előtt 2%-os formalinoldattal alaposan áztassuk át s ezután mintegy 12 óra hosszúra száralk vagy ponyvával letakarva tartsuk. Ezzel a tő és gyökérröthadást okozó gombák pusztítása ellen védjük meg a fiatal palántákat.

Az almabimbó-lyukasztó bogarakat, mely egy apró orrmányos bogár, 2—3 naponként ponyvára rázzuk és összeszedve, elpusztítjuk.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Mintagyümölcsösök létesítése a Dumántul.

Az Alsódumántuli Mezőgazdasági Kamara (Kaposvár) vezetősége elhatározta, hogy a közeli *szentkúti járás* tizenkét községében mintagyümölcsösöt létesít. A kamara azoknak a gazdáknak, kik a mintagyümölcsös telepitésére nagyobb területet ajánlanak *ad díjmentesen ad gyümölcsfaültetvényeket* és azok további szakosított ápolásáról és a betegség elleni védelméről is gondoskodik.

Negyvenezer egyforma gyümölcsfát ültettek a ráckevei járás területén.

Szigetszentmiklós és a szomszédos községek közönsége *Udvardy* János képviselő elnöklésével ülést tartott, amelyen az elnök bejelentette, hogy az *ősz folyamán a járásban negyvenezer egyforma gyümölcsfát ültettek ki és ezzel mevetették az alapját annak az egyöntetű gyümölcstermelésnek, amelyre Budapestnek, a legnagyobb fogyasztópiacnak, szüksége van.* *Szekeres* László dr., a Faluszövetség titkára, a szövetzetségi mozgalmat sürgette. *Meskó* Zoltán a kartelekkel szemben az egységes gazdafront kiépítésének szükségességét hangsúlyozta. *József* Ferenc pedig a pestkörnyéki gazdák ismert piaci rendtartási sérelmét tette szóvá.

A győri tenyészállatvásár eredménye.

Március hó 28—29-én tartotta a *Felsődumántuli Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetsége* második tenyészmarhavásárt és kiállítását *Guőrött*. A vásárra csakis törzskönyvezett, illetve ellenőrzés alatt álló állomány vagy annak ivadéka volt felhajtható. A vásár a múlt évi méretekben háromszorosan felülmúlta, úgy az uradalmak, mint a községek jóval nagyobb számban hajtották fel állatjaikat. A vásárra felhajtott állatok közül *gazdát cserélt körülbelül 50 százalék*, mely a mostani nehéz gazdasági viszonyok között nagyon szép eredmény. A vásárló közönség nagy része községekből állott, azonban magánzemélyek is szereztek be itt tenyészállatokat. Bár az árak nem voltak olyan jók, mint a múlt évek, azonban összehasonlítva a többi vásárokon elértékel, szinte kedvező képet nyújtanak, amennyiben a *legalacsonyabb ár 650 pengő, a legmagasabb ár pedig 1250 pengő, átlagban tehát 963 pengő volt.*

Ki jár ma már őszi fejjel?

Okvetlen próbálja meg! 5—6 nap alatt **ŐSZ HAJÁNAK,** bajuszának, szakállának visszaadja eredeti természetes színét, ha az „IBIS” keleti hajjítót regenerátort használja!

Nem festék, nem ártalmas. Egy üveggel 1.20, 1.60 P. Postai csomagokat utánvét mellett azonnal küldünk.

Főraktár: VELLNER Herkules Drogéria, Budapest, Kálvin-tér 5. sz. Telefon: Aut. 847—80.

Tüntetés a mezőgazdasági válság ellen.

A mezőgazdasági válság Amerikában sem ismeretlen. A farmerek (földművelők) mindent elkövetnek, hogy a kormány segítségét kiharcolják. Egy Thomas nevű szenátor, a farmer-érdekek harcosa, hogy a farmerek nélkülözésére felhívja a figyelmét, a szenátus egyik ülésére rogyos farmer-ruhában jelent meg.

Olesőbb lett a gazdák gyermekeinek oktatása.

A földművelésügyi minisztérium a gazdaközönség mai helyzetének felismerésével lényegesen leszállította a kis- és középbirtokosok négy középsikolát végzett gyermekei gazdasági kiképzésére pár év előtt *Sarvason* felállított középfokú gazdasági tanintézet díjait. Beíratási díj ezentul 5 pengő, évi tandíj — az eddigi 60 pengő helyett — 30 pengő, évi ellátási díj — a jelenlegi évi 800 pengő helyett — 700 pengő. Továbbá az eddig szegénységi bizonyítványhoz kötött, és ezért pár holdas gazda számára is elérhetetlen *tandíjmentességet*, a méltánylást érdemlően kedvezőtlen anyagi helyzetben levő szülők gyermekeire is kiterjesztette.

Az osztrákok fizetik a vitézségi érempótdíjat. Az osztrák kormány április hó 5-től minden osztrák állampolgárnak, aki 1918 október 29-ig az arany vagy az első osztályú ezüst vitézségi érmét megkapta, pótdíjazt folyósít. A pótdíjra jogosultaknak július 31-ig kell jelentkezniük az osztrák hatóságoknál. A jelentkezés alkalmával igazolni kell az osztrák állampolgárságot, a vitézségi érem adományozását és az 1930. évi adó lerovását.

Uj gazdasági főtanácsosok. A kormányzó ur Mayer János földművelésügyi miniszter előterjesztésére *Gaffron Hermann* báró mezőgazdasági statisztikai felügyelőnek a hazai mezőgazdasági fejlesztése körül szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi gazdasági főtanácsosi címet adományozta; *Tegezes Károly* kiskunhalasi lakos földbirtokosnak pedig a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi gazdasági tanácsosi címet adományozta.

Dunába fordult egy autó. *Demterovits* Lajos paksi autófuvározó személyszállító gépkocsija a napokban a paksi vasutállomás felé tartott. A község határában az autó első rugója eltörtött és a kocsit az uttest mellett felállított védőkorlátnak ütődött. Az erős lökés következtében a cementkorlát kitorlott és az autó a husz méter mélyen folyó Dunába zuhant. Az autóban három utas ült, akiknek szerencséjére sikerült az ablakon keresztül kimenekülni. A súlyosan rongált autót még aznap kiemelték a Dunából.

Dalok a Tisza mellől.

*Cseresznyevirágot lüctem a hajába,
Lelkem esőköltam rá édes ajkára,
Mégis elment tőlem messze az én párom,
Vajjon hol keressem, vajjon hol találtom?*

*Cseresznyevirágok meséljeteik róla,
Mégvan-e még ajkán lélkünknek a csókja?
Élnek-e fehérén szívűben az álmok?
Meséljeteik róla cseresznyevirágok...*

Irla: VARGA PÉTER (Veszegy).

Felvidéki embert választottak Csikágó polgármesterévé. Az északamerikai Egyesült Államok egyik legnagyobb városában, *Csikágóban*, április 8-án tartották a polgármesterválasztást, amelynek két jelöltje volt: *Thomson*, a régi polgármester és *Csermák* Antal felvidéki származású kereskedő. A választás alkalmával kétszázézer szótöbbséggel *Csermákot* választották meg Csikágó polgármesterévé. Az amerikai lapok vezetőhelyen foglalkoztak a polgármesterválasztással és megállapították, hogy az új polgármester bizonyára erős kézzel megtisztítja Csikágót a hírhedt banditáitól. A polgárság többsége őszinte örömmel üdvözölte *Csermák* győzelmét.

Székely rokkant nyerte egy oláh sorsjáték főnyereményét. Az oláhországi mentőegyesület javára rendezett sorsluzás főnyereményének sorsolása április 7-én este fejeződött be. A sorsluzás alkalmával a főnyereményt, egy millió lejt (33.000 pengő) *Fóthy* Lajos csikszeredai rokkant cipészszegéd nyerte. Fóthy a háboruban szerzett sebesülése következtében teljesen nyomorék és munkaképtelen. A főnyeremény biztosítja a szerencsétlen rokkant nyugodt megélhetését.

**Kapásnövényeknek, szőlőnek,
kertnek, gyümölcsfának**

csilisalétromot!

A csilisalétromot 1830 óta, tehát ke-
rek száz esztendeje használják
Európában trágyázásra és ezen
hosszu idő alatt a gazdák nemze-
dékeit tette gazdaggá.

A csilisalétrom a legjobb természetes nitrogéntrágya.

Biztos hatása. Fokozza a szőlő cukortartalmát

Alkalmazására, valamint minden
egyéb mezőgazdasági és üzemi kér-
désre vonatkozó tanácsot díjta-
lanul ad a

CSILISALÉTRÓM KOMITÉ

Mezőgazdasági Szaktanácsadó Irodája

Budapest, VII., Csengery-u. 22.

A csilisalétrom, mint az egyedüli természetes
nitrogéntrágya, semmi mással nem pótolható.

Üzenet.

*Fehér őszirózsá, hogyha nyílsz majd újra,
Hogyha ősz lesz ismét, sárgul a fa lombja,
Mondd meg neki szép, halk, csendes suttogással,
Tele van a telkem boldogtalansággal.*

*Fehér őszirózsá, hogyha arra jár majd,
Kacagós, jó kedvvel, dalos boldogsággal,
Mondd meg neki, hogy a szívem milyen árva,
Hogy elsírtam minden könnyemet utána.*

Irta: NAGY LAJOS (Kisecsné).

A kultuszminiszter az életképes vidéki városokért.
Az Országos Nemzeti Klub április hó 8-án Budapesten összejövetelét tartott, amelyen Klebelsberg Kunó gróf vallás és közoktatásügyi miniszter: „*Alföldi és a városi gondolat*” címen tartott előadást. A kultuszminiszter előadásában azt hangsúlyozta, hogy Magyarország életképes vidéki városokra van szüksége. Beszédében felemlítette, hogy a vidéki egyetemeket, polgári iskolákat s az ötezer népiskolát mind azért létesítette, hogy megerősítse a vidéket, mert az ország csakis az életerős és kultúrában gazdag vidék erején épülhet fel. A miniszter előadását nagy tetszéssel fogadták.

Kábító revolvért talált fel egy esepeli iparos. Egy csepeli iparos érdekes találmányt készített a napokban. Revolveralakú készületet szerkesztett, amely abban különbözik az eddigi revolverektől, hogy nem golyóval töltik, hanem gázszerű vegyületet sűrítnek be a patronba. Ha valakire rásütik a revolvért, az áldozat nem sebesül meg, hanem a gáztól annyira elkábul, hogy egy óráig eszméletét veszti. A találmányt feltalálójára a rendőrségnek ajánlotta fel.

Négyes ikrek. Bukaresti jelentés szerint Oláhország egyik községében egy földműves asszonynak négyes ikrei születtek. Az újszülöttek közül három lány, egy pedig fiú. Az anya és a gyermekek legjobb egészségnek örvendenek. Az asszonynak a most született ikreken kívül már öt élő gyermeke van.

Forster Mária bárónő halálos szerencsétlensége. Tragikus körülmények között hunyt el április hó 8-án Budapesten Forster Mária bárónő. Forster Jenő báró fiatal leánya. A bárónő a husvéti ünnepeket rokonainál, Szobon, töltötte, ahol az ünnep másodnapján Teleki József gróf szőlőjében cöllövészet volt. Cöllövészet közben a bárónő revolvere elakadt és amikor a bárónő vőlegénye, Thyssen-Bornemisza István báró huszárönkéntes igazgatni kezdte a fegyver závarát, a revolver elsült, a golyó a bárónő gyomrába fúródott és súlyosan megsebesítette. A szerencsétlenül járt bárónő asszonyt azonnal Budapestre szállították, ahol az egyik szanatóriumban műtétet hajtottak végre rajta, amely után rövid időre jobban lett, azonban eszméletét nem nyerte vissza és április hó 8-án, hajnalban vérmérgezés következtében elhunyt. A tragikus módon elhunyt bárónő holttestét április hó 10-én temették el Budapesten, a Farkasréti temetőbe. Thyssen-Bornemisza István bárót a haláleset anynyira megviselte, hogy napokon át eszméletlenül feküdt a honvéd helyőrség kórházában. A hatóságok megindították a vizsgálatot.

Legyet nyelt és meghalt egy asszony. Varga Erzsébet negyvenhat éves ápolónő, olasz állampolgár, rokonai látogatására Gyomára utazott. Utközben a szolnoki állomás után a vonaton annyira rosszul lett, hogy Gyomán már hordágyon vitték a szállodába, ahol kihallgatása során elmondta, hogy a szolnoki állomáson egy pohár málnaszörpöt ivott s eközben véletlenül lenyelte a pohárban lévő legyet. A szerencsétlenül járt ápolónő néhány órai szenvedés után meghalt. Halálát a légyben lévő mérge okozta. A gyomai rendőrség megindította a nyomozást.

Kitűnő hajápolószer. Sok köszönő- és elismerőlevél igazolja, hogy visszanyeri fiatalkori eredeti hajszínét, ha az „Ibis” keleti hajfijító regenerátort használja. Okvetlen próbálja meg, 5-6 nap alatt bajszának, szakállának visszaadja eredeti természetes színét. Itt az a fődolog, hogy nem festék, nem ártalmas. A hajhagymát életre kelti és a haj eredeti színét nyeri vissza. Például, ha valakinek szőke haja volt, az szőke lesz, ha barna volt, barna lesz, és így tovább. Tegyen egy próbát és rendeljen egy üveggel, hálás lesz érte. A Vasárnapi való hivatkozás mellett kedvezményben részesül. Megrendelhető: Vellner Herkules-árogéria, Budapest, Kálvin-tér 5. szám, Postai csomagokat utánvét mellett szállít.

Bécsben elfogták Steinherz Rudolf gyilkosát. Lapunkban már megírtuk, hogy véres rablógyilkos merénylet történt március hó 26-án hajnalban a ceglédi személyvonaton, amelynek másodosztályú fiülkájában Steinherz Rudolf ceglédi borkereskedő egy ismeretlen utas több kalapácsütéssel leütött és kirabolt. A merényletet a Cegléden felszállt utasok vették észre, akik azonnal értesítették a rendőrséget a véres tragédiáról. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a titokzatos rablógyilkos kézrekerítésére és mintegy két hétig tartó nyomozás után sikerült megállapítani, hogy a gyilkosságot Fischl Frigyes állásnélküli kárpitósság követte el. Fischl a gyilkosság után Ausztriába menekült, ahol azután az osztrák rendőrség Bécsben elfogta. Fischl elfogatása után bevallotta a gyilkosságot, de vallomása során elmondta, hogy véres tettét Steinherz biztatására követte el. Steinherz ugyanis, amint ezt a rendőrség megállapította, a merénylet előtt közvetlenül több helyen nagyszegű élet- és balesetbiztosítást kötött és állítólag azért bérelte fel Fischl-t, hogy baleset előfordulása révén hozzájusson a biztosított összegekhez. A kecskeméti törvényszék az osztrák igazságügyminiszterhez fordult és kérte Fischl kiadatását, amely a napokban meg is történik. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást abban az irányban, hogy Fischl vallomása megfelele-e a valóságnak.

Felmentettek egy gyilkossággal vádolt szegedi házaspárt. Berecz József nagymajláti gazdálkodó még ez év március 2-án feleségével együtt megölte Török Sándor nagymajláti gazdálkodót. A véres esemény úgy történt, hogy Berecz hátulról lefogta Törököt, Berecz felesége pedig késsel leszúrta a gazdálkodót, aki sebeihe még a helyszínén belehalt. A házaspár bűnügyét a napokban tárgyalta a szegedi törvényszék. A vádlottak a tárgyaláson elmondották, hogy Török a véres tragédia délutánján felemelt késsel támadt Bereczre; Berecz erre hátulról lefogta Törököt, verekedni kezdtek és a dulakodás során felesége többször Török Sándor mellébe szúrta a kést. A törvényszék hosszas tárgyalás után a házaspárt felmentette a gyilkosság vádjától és az ítélet indoklásában megállapította, hogy Berecz József és felesége ugyan túlléptek a jogos önvédelem határát, azonban ijedtségükben és feldúlt lelkiállapotban követték el tettüket. A felmentő ítélet ellen az ügyész felebbezett.

Kerítés, Kapu, Acéltutor, Kertibutor, Haidekker-féle garantált márká. Képes árjegyzék ingyen. Kérje: Haidekker Sándor r. t.-től Budapest, VIII., Üllői-ut 48/27.

Egy bolt, amely magáért beszél.

Egy amerikai virágkereskedő valószínűleg meg ezt az érdekes ötletet; üzletét ugyanis óriási virágserép alakú építménybe helyezte. Akinek virágra van szüksége, nem kell sokáig keresgálnie, utbaigazítja az óriási virágserépet.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Nyitott verandám van, amelyre kora reggeltől délig süt a nap. Szeretném valamilyen kúszó növényvel körülfalazni, amely szépen befutná a verandát és dus lombzattal lenne. Milyen növényt ültessék? (M. J., Drégelypalánk.) — **Felelet:** Ha évről-évre elvetendő növényt óhajt, akkor a Cobeá scandens nevűt ajánljuk; magvát minden nagyobb magkereskedés árulja. Ha pedig évelő növényt, akkor hozasson Polygonum balduanicum-dugványokat Budapest székesfővárosi kertészettől (VIII., Egressy-ut. 37.) Ezt április felében kell elültetni.

Kérdés: 1. Még 1925. év tavaszán szőlőmben négy oltványmafát ültettem. Még abban az évben kettő termést hozott, azonban öt év óta semmi sem terem rajtuk, s a fák nem is virágoznak. A szőlő talaja sárga és fekete nyirok. Szeretném tudni, miért nem teremnek az almafák? 2. Kőszméte bokromat minden évben ellepi a lisztharmat, mivel kellene a bokrokat a lisztharmattól megóvni? (K. G., Hévízszentandrás.) — **Felelet:** 1. Almái a túlszárzadás miatt nem virágoznak. Ezért ezidőig ritkítsa meg koronájukat annyira, hogy a nap az ágak közé jól besülthessen. Ha ez nem segít, akkor jövőre messe el gyökereit azon távolságban, ameddig a fa ágai kinyulnak. 2. A lisztharmat kőszméte-bokrokat olasz rázgálics kénporral kell behinteni. E por drogériákban kapható. A por hintését legjobb a „Júnán” kénporosóval végezni.

Kérdés: 1. Kedvezményes áron akarok gyümölcsfát beszerezni, hová forduljak? 2. Milyen fajtájú alma és körtefa jó a vidékünkön? (B. P., Kiskőrös.) — **Felelet:** 1. Forduljon a Duna-tiszai Mezőgazdasági Kamarához, Kosskémét, Rákóczi-ut. 5.) 2. Vidékünkön ajánlatos almafák: Entz rosmarin, Török Bálint, Tükör alma, Piros asztrakhani, Téli arany parmen, Jonathan és a köv. körtefajok: Nagy szegfűkörte, Vilmos körte, Hardy vajkörte, Diel vajkörte, Hardenpont téli vajkörte.

Kérdés: Fekete homokon lucernát akarok termelni. Mikor hintsek a földre ottlan meszet a vetés előtti napokban, vagy pedig ősszel? (L. J., Erdősokonya.) — **Felelet:** A meszet már a vetés előtti ősszel, vagy legkésőbb kora tavasszal (vetés előtt) kell a földre elhinteni; jelzett területre 4–5 métermázsza égeteti-mész szükséges.

Kérdés: 1. Mikor kell vetni és kaszálni a szudáni fűvet? 2. Mely kaszálást kell meghagyni magnak? 3. Hol kaphatok megfelelő szudáni fű vetőmagot? (A. S., Sajómerese.) — **Felelet:** 1. A szudáni fűvet május elején kell vetni. Takarmányuk buga-lányáskor (8–10 hét múlva) lehet kaszálni. 2. Magnak az első kaszálást kell meghagyni; a sarju csak hosszú ősz esetén hoz magot. 3. Magot minden magkereskedésben és Hangya-szövetkezetben lehet kapni. Kapható még Horváth Kálmán előfizetőnk-nél, Pankasz (Vasmegeye).

Kérdés: 1. A sertésvágások alkalmával több esetben tapasztaltam, hogy egyes sertészeknél, amikor a harkába való abáll húst összekeverik a hozzávaló kásával, a keverék folyóssá és áressé válik, mi lehet ennek az oka? 2. Hogyan lehet védekezni a baromfi-kolera ellen? 3. Kaphatok-e olyan könyvet, amely a baromfi-betegségekről és azok orvoslásáról szól? (v. B. L., Heves.) — **Felelet:** 1. Valószínűleg nem a húsban, hanem a kásában lesz a hiba. Vegyi vizsgálat tudná meg a kérdést eldönteni. 2. Védekezéssel lehet orvosolni mindkét betegséget. A baromfi-kolera elleni ojtóanyag ára egy tyukra 4 fillér, a difteria elleni 10 fillér (Phyllaxia, Budapest, Szállás-u. 103.) 3. Igen, címe: Winkler—Balázs: Baromfi-betegségek. Ára 6 pengő. Kapható a kiadóhivatalban.

Kérdés: 1. Majoránmát akarok termelni, hol kaphatok megfelelő vetőmagot? 2. Milyen földben kell termelni a majoránmát? 3. Hol lehet a termelt majoránmát értékesíteni? 4. Hol kaphatom meg az irredentadatok kottáit? (Sz. J., Értény.) — **Felelet:** 1. Majoránna-magot nagyobb magkereskedésekben lehet kapni. 2. Porhanyag közepes trágyaerőben levő földben termelhető. Apró magva márciusban melegágyba vetendő. Palán-tát májusban kell 25×25 cm-es, távolságban kiültetni a szántóföldre. Kapálni 2–3-szor kell. Teljes virágzás idején töben levágva aratják, kevés szikkadás után csomókba kötik és kiszáritják. 3. Az értékesítés céljából lépjen érintkezésbe valamelyik gyógyszer-nagykereskedő céggel. Ilyenek: Neruda Nándor, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 10, Pantodrog Gyógyórnövénykereskedelmi Rt., Budapest, V., Visegrádi-utca 7. szám. 4. Kiadóhivatalunkban minden dal kottáját megvásárolhatja, azonban előbb meg kell írnia, milyen dalok kottájára van szüksége.

Hü előfizető, Litke. Kérdésére csak levélben adhatunk választ, ezért kérjük, tudassa nevét és lakcímét.

Kérdés: Huszonhárom éves nőltem legény vagyok, öt elemi iskolát és két éves mezőgazdasági szakiskolát végeztem. Szeretnék valamelyik pósthivatalhoz bejutni. Milyen okmányok szükségesek hozzá és hová forduljak? (P. F., Bácsbokod.) — **Felelet:** A póstház való felvételt végtet forduljon a magyar királyi posta-vezérigazgatóságához, Budapest, I., Krisztina-tér 12. Születési-, iskolai-, erkölcsi- és állampolgársági bizonyítvány.

Kérdés: Biztosítási ajánlatot írtam alá 1930. év március 5-én, azonban a biztosításról szóló kötvényt mindezekig meg nem kaptam és a cég állandóan követeli a biztosítási díjat. Kötelek-e az azt megfizetni? (3470. sz. hü előfizető, Nógrád.) — **Felelet:** Ha a biztosító társaság az Ön által átnyújtott ajánlatra nem válaszolt, úgy azt elfogadottnak kell tekinteni a törvény értelmében s így a biztosítási ügylet létrejött s a díj fizetési kötelezettség is fennáll, azonban kétségtelen, hogy Ön jogosan követelheti a végleges biztosítási kötvény kiállítását, amelyet, ha ki nem adnak, úgy Ön per útján követelheti annak kiadását. Leghelyesebb, ha az illető biztosító-társaságnak központjához fordul ebben az ügyben.

Balázs János, Földvár. Közlebbi címét közölje velünk, hogy tanácskérésére levélben válaszolhassunk.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, V., Kossuth Lajos-tér 11 szám) közlése szerint a

munkást keres:

Vörös Jenő örnagy keres április 15-ére egy családost, konvenció és részes kertészt, ki gyümölcs-, rózsá- és konyhakertészetben jártas és gyakorlatlalt bír, áporikai 14 holdas kertgazdasága részére. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével, vagy személyes jelentkezéssel Pesterzsébet, János-utca 50.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Április hó 19-én, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Baja, Érsekvadkert, Jászkisér, Nagykáta, Szőreg. — Ló-, sertés- és kirakodóvásár: Debrecen.

Április hó 20-án, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Diósjenő, Dunapentele, Egyek, Gölle (sertésvásár bizonytalan), Harkány, Kiskomárom, Kisköre, Mátészalka, Noszlop (sertésvásár bizonytalan), Nova (sertésvásár bizonytalan), Pécsvárad, Sajószentpéter, Szigetvár, Vespélét. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Debrecen. — Ló-, marha- és sertésvásár: Felsőreg. — Sertés- és kirakodóvásár: Ózd. — Kirakodóvásár: Tatabánya.

Április hó 21-én, kedden.

Ló-, marha- és sertésvásár: Büdzentimihály, Demeter, Gelej, Pincehely, Soltvadkert, Szombathely. — Marha- és kirakodóvásár: Debrecen. — Sertés- és kirakodóvásár: Borsodnádásd. — Kirakodóvásár: Felsőreg, Szécsény.

Április hó 22-én, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Dombóvár, Siófok (sertésvásár bizonytalan), Zsámbék (sertésvásár bizonytalan). — Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya.

Április hó 23-án, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Kisbér, Lövő, Nagykálló, Nagyszékely. — Ló-, marha- és sertésvásár: Köröstarcsa.

Április hó 24-én, pénteken.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Gyulakeszi, Igal (sertésvásár bizonytalan), Komádi, Nemesnép (sertésvásár bizonytalan), Szerencs, Szil, Tass, Fürje (sertésvásár bizonytalan). — Marha- és kirakodóvásár: Bánokszentgyörgy, Répe-szentgyörgy. — Marha-, sertés- és kirakodóvásár: Vasszentimihály.

Április hó 25-én, szombaton.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Apátfalva, Toponár (sertésvásár bizonytalan). — Marha- és sertésvásár: Szekszárd.

HÁROM URFI

SZÉKELY FALUSI TÖRTÉNET

IRTA: FÖLDES GÉZA

(21. közlemény.)

Ellenben a Szöszköpi név közismert és mindenki tudja, hogy kiről vagyon szó. Ez tehát az ő mellékneve. Eleinte így gunyolták, később megszokták s ma már nem is sértő.

Továbbá azt is kell tudni mindenkinek, hogy a Szöszköpi név sem idegen hangzásu. Egyike ez a legtisztább magyar neveknek.

Ha boncolgatni próbáljuk, rájövünk, hogy összetett szó, melyben a jelzett szó a köpi és jelző szó a szösz.

És ha ezt a nevet Harangozó Péternére alkalmazzuk, meglepéssel kell megállapítanunk, hogy ennél találóbb nevet még soha senki más ki nem érdemelt.

Mert e világon nincsen még egy olyan köpi, amelyik a tartalmát úgy tudná ontani, mint ahogy ontja a szót alkalomadtán Harangozó Péterné. S mivel okos asszony, magja is van a beszédjének.

A „szösz“ magyarázata sem olyan nehéz, mint amilyenek első tekintetre látszik.

Falun a személyi hírek ősforrása a fonó. És nincsen a világnak még egy olyan gyorsan szaladó hirthordója, mint a fonó pletykapadja. S fonóban a kender szála, meg a szösze is hiába nyulik minden orsóperdülésre, olyan messze mégsem nyulik, mint amilyen messze elér a Harangozóné asszonyom ökeme nyelve. Ezért illeti őt meg teljes joggal a Szöszköpi elnevezés.

Eszerint bizonyos, hogy Dombalján semmi sem történik a Szöszköpi híre nélkül. Avagy ezt talán úgy kellene mondani, hogy a házasulandó legények és férjhezmenő leányok dolgát legnagyobbbrészt Szöszköpi intézi.

Ha városban lakna, házasságközvetítőnek neveznék. Itt azonban diszkrétebbek az emberek s ezért hívják Szöszköpinek.

De hagyjuk ezeket a magyarázatokat. Figyel-münket most a Szorgosék Évikeje köti le.

Ott jön a csendes, néptelen utcán. Egyenesen a Harangozóné háza felé tart. Végigné az utcán. Mintha azt fürkészné, látja-e valaki, hogy ő éppen idejön.

Az utcán azonban senki sem jár. Benyithat bátran. Amugyis bátran nyithatna be, hiszen Harangozóné tisztességes asszony és ha valaki hozzá megy, annak a hirnevén csorba nem eshet.

És ha Évike jön hozzá, kinek tünhet az fel? Harangozó Péterné az édesapjának a nagynénje. A Szorgos ur anyja és Péterné édestestvérek voltak. Tehát nagyon is közel való rokonok.

És Évike a nagynénjét miért ne látogathatná meg? De úgy van az ember azzal, ha rejtett utjai vannak: rendesen elárulja magát.

Évikének ma csakugyan rejtett céljai vannak. Mert hát mióta édesapja a házhoz édesgette Kiskelemen Benjámin, Évikének azóta nincs nyugta.

A szülei azt akarják, hogy a Kiskelemen felesége legyen. Ő pedig ezt nem akarja. Ez így magában is nagy dolog, mert szembe kell állania a szülői

akarattal. És Szorgos ur nem ismeri a tréfát. Engedelmességet követel.

De a helyzetet súlyosabbá teszi az, hogy Évike szívében első helyen van betáblázva Kászonyi Lázár. Kászonyi Lázár ma szegény ember. Elvesztette a vagyonát. Kártyán vesztette el.

Ezt panasolja el Szöszköpinek és erre a nagy bajra vár gyógyító írt tőle.

— Sohase busulj te ezen, drága kis virágom. Ne félj, ugy elintézem a dolgod, hogy nem lesz semmi bajod. Csak bizd rám.

— Édesapám azt hajtogatja, hogy Kiskelemennek szép hivatala van és még sokra viheti. Lázáról pedig hallani sem akar. Az kártyás, korhely. És esküdjök, hogy az ő vagyonát nem fogja elpazarolni.

— Micsoda? És ezt még ő meri mondani?... De hagyjuk. Egy kicsit elkapott a hevem... Nem mondtam semmit.

— Pedig Lázárnak is van hivatala. Megkapta az utbiztoságot. Még több a fizetése, mint Kiskelemennek, — magyarázta Évike.

— Jó, jó. Mondtam, egyet se busulj. Ha én megigérek valamit, az ugy is lesz. Eredj csak nyugodtan haza. A többi az én dolgom. Meglásd, rendbe jön minden. Ugy vedd ezt a dolgot, mintha már meg is volna. Kászonyi Lázárné lesz belőled... Belőled az. Ezt én mondom. Még csak a kéne, hogy apád velem ellenkezzék!... Né félj, kis bogaram, amit én mondok, abban megbizhatsz! Meg... Hogy meg!

Évike boldogan ment haza. Tudta, hogy nagyon jó a prókátora.

Szöszköpi ugy ejtette a dolgát, hogy még a kora délután elmehetett Szorgosékhoz. A boltba ment. Vásárolt is valamit. Aztán szó szót hozott. Beszélgettek. Időjárás. Zöldségtermés, gyümölcsérés. A káposztahernyők elszaporodása.

— Hej, be sok csunya férges is van a jó Istennek! — sóhajtott fel Szöszköpi.

— Már az igaz, — hagyta rá Szorgosné.

— De ezek milyen ártatlanok az ember mellett. Mert mégis csak a legutálatosabb féreg az ember. Némelyik az embertársát bele fojtaná egy kanál vízbe, csakhogy ne legyen a világon. A másik egy fil-lérért felfalná az egész világot.

— Már az igaz, — bólongat Szorgosné is a sok nagy igazságnak.

Eközben hazakerül Szorgos ur is. Egy kicsit fáradt s a hűvös boltban menten leül.

— Hát édes néném, hol járt eddig, hogy felénk sem néz? Már nem is emlékszem, mikor járt utol-jára nálunk.

— A boltba az ember költeni megy. Jó, ha erre nem kerül gyakran a sor.

— Pedig a boltosnak is élni kell, — teszi hozzá Szorgos ur.

— Csak te ne panaszkodj.

— Nem is panaszképpen mondom.

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK

1. Rejtett állatnevek.

1. Huska esernokban vásárol.
2. Karesi beteg lett.
3. Pali barátjával sétál.
4. Pali bácsi galambot etet.
5. A sebet óvjuk a piszoktól.

(Beküldte Benkő Vendel Oroklánról.)

2. Pontrejtvény.

H . l . á . y . á . g . r . z . a

(Beküldte Rosta Jolán Potyondról.)

3. Szórejtvény.

csermely csermely T L festmény (- é)

(Beküldte Ráczkeri István Kistokajból.)

4. Szórejtvény.

S i i S Ő iüzes ló (k=p) R A (a=á)

(Beküldte Vancsa József Kővágószőlősről.)

5. Pontrejtvény.

Ö . ö . ö . ö .

(Beküldte Otólec Péter Drávaszentcsről.)

6. Szórejtvény.

M JÉH 99

(Beküldte Matán Jenő Somogyrisántáról.)

7. Szórejtvény.

K É D I V

(Beküldte Tornóczki Mihály Sióagárdról.)

8. Rejtvény.

X L y n L nem belső L ékszer (é=e) (-e) (-ső) -e (k=p) L &

(Beküldte Szegő Lajos Hejőpápból.)

9. Szórejtvény.

a „más“ ikerszava kenderből készül (ó-o)

(Beküldte Mester István Csákvárról.)

10. Szórejtvény.

lel $\frac{m}{a}$ y

(Beküldte Vesztergambi Terike Szekszárdról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 19-ik számban közöljük.

A 13-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Eperfa**.
2. Szórejtvény: **Juhászlegény**.
3. Szórejtvény: **Honyéd**.
4. Szórejtvény: **Szinesznő**.
5. Szórejtvény: **Levelező**.
6. Szórejtvény: **A legnagyobb magyar**.
7. Pontrejtvény: **Szöke Tisza haragjában megárad**.
8. Szórejtvény: **Kétszeres**.
9. Tréfás verses talány: **Fogház**.
10. Szórejtvény: **Nevelőnő**.

Helyesen megfejtették: Humarics Anna, Elemérke és Katuska, Fésűs Mariska, Vesztergambi Terike, ifj. Gerics Imre, ifj. Tomasovszky Mihály, Kistóth Lajos, Madács József, Nagy István, Hornyák György, ifj. Kaszás Ferenc, Kovács Bálint, Idei Irma, Gaál Annuska, Molnár Sándor, Csötka János, Wagner Ádám, K. Kovács Juliska, Marton Dezső, Tózsér Pista és Malvinka, Gyurján János, ifj. Szegő Lajos, Rosta István, Molnár Kálmán, Berecz István, Kozári István, Gajdár Erzsébet, Tolnay Gyula, ifj. Szántó István.

Jutalomkényvet nyertek: Vesztergambi Terike (Szekszárd), ifj. Gerics Imre (Liscő), Tózsér István (Kondó), Gajdár Erzsébet (Bárna) és K. Kovács Juliska (Bodajk).

A 14-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. I. Kistelek. Ezek nem közölhetők, formai fogyatékoságuk miatt. Talán küldjön mást. — **N. L. N. Sajnos,** ezek nem ütnek meg a közlés mértékét. — **T. B. L. Orosháza,** Fájdalom, ugy van, amint Ön mondja, *elég kezdetlegesek.* Nem közölhetők, tessék előbb a szabályokat elsajátítani. Igérteért fogadja előre is hálás köszönetünket. Az egyik tréfiát legközelebb közrendjük. Tessék a szóbanforgó képet beküldeni, ha jó, készséggel közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak április hó 13-án.

GABONATŐZSDE

KÉSZÁRUPIAC

Buza, tiszavideki 77 kg-os 15.50—15.60, 78-as 15.65—15.75, 79-es 15.85—16.20, 80-as 15.95—16.35; felsőtiszai és jársági 77 kg-os 15.35—15.45, 78-as 15.50—15.60, 79-es 15.70—15.90, 80-as 15.80—15.95; dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 15.30—15.40, 78-as 15.45—15.55, 79-es 15.65—15.85, 80-as 15.75—15.90. A különleges buza hivatalos árjegyzése: Tiszai 80 kg-os 18.20. **Rozs,** pestvidéki 13.00—13.20, egyéb 13.00—13.20. **Árpa,** tak., elsőrendű 18.50—18.75, másodrendű 18.25—18.50, sarárpa, felv. 20.00—23.00, egyéb 19.00—20.00. **Zab,** elsőrendű 20.75—21.25, másodrendű 20.25—20.50. **Tengeri,** tiszai 15.10—15.40, egyéb tengeri 14.00—14.30. **Körpe** 12.90—13.00 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan termékekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza májusra 15.79—15.80. **Rozs** májusra 13.12—13.16. **Tengeri** májusra 13.06—13.07, júliusra 13.46—13.47 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacon: buzadara 46—48, duplanullás finom tészta-liszt 36—40, nullás 36—40, kettős főzőliszt 32—36, pégyes kenyér-liszt 28—36 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) Az időjárás, bár enyhült, a vetőmagvak iránti kereslet mégis állandóan igen élénknek mondható. **Lőheremag.** A készletek igen lepadtak, de az érdeklődés főleg honi termés felé irányul, lengyel származású magot alacsonyabb jegyzése dacára, alig vesznek tekintetbe. **Lucerna** mag áll ugyszólván az érdeklődés homlokterében, de ebből is gazdálkunk csakis magyar árut keresnek. Szállár irányzat mellett az ára folyton emelkedik. **Baltacim** mag élénk kereslet tárgyát képezi, **muharmag** inkább csendes irányzatot követ. **Vetőtengerre, szudáni fűmagra, fűmagokra és fűmagkeverékekre, takarmányrépamagokra** rendelések még szép számban érkeznek. — A budapesti ár- és értéktőzsde hivatalos jegyzési 100 kilónként, **nyersárnt,** budapesti paritásában: káposztarepce 26—27, köles 13.50—15.50, lucerna 155—175, lőheré 145—155, tavaszi búkköny 21—22, lenmag I. 25—36, lenmag II. 31—32, muharmag 14—15, csillagfürt, fehér, lapos 15—16, Viktória-borsó 16—18, zöldborsó 14—16 pengő.

Abrahtakarmányiac. Árpakora 13, borsóhéj 11, borsókorpa 12, buzakonkoly 12, konkolyara 13, lenmagpogácsa 21, napraforgópogácsa 16, repepogácsa 12, rozsonkoly 12, rozskora 13, rozoscsu 11, rozstakarmányliszt 17, szójabab pogácsaliszt, nagyban 23, szójabab pogácsaliszt, kicsinyben 25, tökmagpogácsa 20 pengő métermázsánként.

Cirokszakal. Takaró szalma (uradalmi) 24—25, takaró szalma (kisgazdálói) 21—22, béles szalma (uradalmi) 4—6, béles szalma (kisgazdálói) 4—6 pengő métermázsánként. — **Cirokmag** 9 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti szna, másodrendű 8—10.50, muharszéna 10, lucernaszéna 11, löherészéna 11.50, alonszalma másodrendű 3.40—3.50 pengő métermázsánként.

Juhvásár. Jeggzett árak elősúlyban: 0.60 pengő kilogrammonként. **Tenyészmarhák és jarmósok.** Elsőrendű belföldi jarmósok (tarka) 0.92—0.94, elsőrendű belföldi jarmósok (fehér) 0.90—0.92, 1½—3 éves üszök 0.90—0.92, 1½—2 éves tinók 0.92—0.94, fiatal friss fejős tehén 1.15—1.25 pengő kilogrammonként, elősúlyban.

Gyapjú. A magyar piac az elmúlt héten nem volt forgalom. Az európai piacokon az üzlet javuló árak mellett bonyolódott le.

Nyersbőr. Marhabőr (minden súlyban) magyar 0.95—1, tarka 1.05—1.10, borjubőr (hosszu lábbal) 1.60 (7 kilón felül 10 százalékkal olcsóbb), báránybőr (prima, fehér) 0.40—0.50 pengő kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Ökor legjobb 82, közepes 66—76, grengye 52—64, bika legjobb 80—88, közepes 76—78, tehén legjobb 72—80, közepes 58—70, grengye 56, bivaly 30, növendékmарha 62—72 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 114—118, közepes 118—122, nehéz 122—124 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 320—500, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 170—400, alárendelt lovak 50—185, vágólovak 35—140 pengő darabonként.

Szurómarhavásár. Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 1.06—1.14, kivételesen 1.16, másodrendű 0.84—1.04, élő bárány 0.54—0.82 pengő kilogrammonként, elősúlyban.

Husvásár. **Marhahas a nyílt piacokon:** Rostélyos, vastag hátszín, felső, fehér pecsenye, hosszu, gömbölyű felső 180—320, fartó, lapocka, puha hátszín 180—320, csontos oldalas, tarja 140—260, szegye, dagadó 140—220, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — **Borjúhas:** Felszeletelt comb 300—400, sütnivaló 160—300, pörköltnek való 120—220 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhas:** Juhcomb 160—220, gerinc 140—180, lapocka 140—180, pörköltnek való 100—140, bárányhas, hátulja 200—260, eleje 140—180 fillér kilogrammonként. — **Sertésahas:** Friss karaj 240—320, friss comb, tarja, lapocka 200—230, friss oldalas 160—210, füstölt sertésash, helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 200—320, vidéki 240—360, olvasztani való szalonna 140—160, sózott kenyérszalonna 150—180, füstölt 160—200, hárj 150—164, zsíros tepertő 160—200, helybeli sertészsír 160—164 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 250—500, csirke 180—350, káppan 400—600 fillér darabonként. — **Leült állatok:** Tyúk 220—300, csirke 240—500, káppan 260—350, hizott ruca 250—300, lud, hizott 250—300, pulyka, hizott 200—280, sovány 160—180, ludmáj 600—1500, ludzsír és hárj 220—300 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 8—9, főzőtojás 7—8 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: szarvascomb 250—300, gerinc 320—600, lapocka 150—200, többi része 80—180, őzgerinc 600, comb 300, többi része 100—200, vaddisznógerinc 250, comb 250, többi része 100—200 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 350—600, csuka 240—400, ponty 200—260 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Tejlesztéj 30—36, lefőlőzt 16, tejszín 260—320, tejföl 140—200, centrifugált teavaj, tömbben 440—480, 10 dekás csomagolásban 480—580, főzővaj 380—440, szedett vidéki 360—400, tehenőtúró 70—100, sovány tehenőtúró 40—70, juh-túró 220—280, keverttúró 200—240, lipői túró 360—400, juhsajt 280, emmentáli, hazai 320—480, trappista, hazai 240—320 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 36—60, borsó, hántolt, feles 48—80, bab, fehér, aprózemű 30—48, nagyszemű 52—80, szines 32—52, finom árpakása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa karotta 60—80, sárgarépa 30—50 fillér kilogrammonként, petrezselyem zöldjével csomója 40—60, zeller kilogrammja 20—60, kalarábé, újdonság, darabja 100—120, kevert zöldség 40—60, kalarábé, őszifajta 50—60, karfiol 90—120, vöröshagyma, újdonság, csomója 4—10, vöröshagyma, makói 14—16, fokhagyma zöldjével kilogrammja 65—120, fehérpaprika, savanyított 60—70, cékla 30—60, fejeskáposzta, hazai 36—44, savanyított káposzta 50—52, kelkáposzta 70—120, kelbimbó 300—400, vöröskáposzta, hazai 60—80, fejesalátá, hazai 10—70, fodorálalátá, hazai, darabonként 100—150, galambjegyzalátá 200—360, torma, hazai 60—180, ősz rózsaburgonya 16—22, nyári rózsá 22—28, Ella 16—20, közönséges 10—12, kifli 30—50, tömör csiperkegomba 300—500, szárított gomba 500—1000 fillér kilogrammonként, feketeterék, kilogrammonként 20—50, hónaposterek csomója 16—60, uorka, újdonság 400—500 fillér kilogrammonként. Ecetben savanyított uorka 140—160, vizes 90—100, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—160, paradicsom, újdonság 500—600, vajhab 50—70, zöldbab, újdonság 150—600, zöldborsó, újdonság 150—600, kifejtett zöldborsó 400—600, spárga, újdonság 1200, sóska 240—300, paraj, tisztított 90—120, gyökéres 70—100 fillér kilogrammonként.

Europe Irodalmi és Nyomdai Rézvénytársaság

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 140—360, közönséges 60—100, rétesalma 70—100, nemes fajkörte 240—500, szilvalz 120—160, gyümölcsiz 140—360, keményhéjú dió 90—140, dióbél 320—540, mogyoró, héjazott 360—380, mandula, héjazott 320—620 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes-paprika 340—400, félédes gulyás 320—360, rózsapaprika 240—320, erős 160—200, kereskedelmi 120—160, kék mák 100—120, pergetett mék 140—160, háziszappan 136—160, közönséges szappan 96—120 fillér kilogrammonként.

A mézpiac helyzete. Pergetett méczt nagyban 80—90 fillért fizetnek, sárga viaszért 2.80—3.60 pengőt. Csehszlovákiában a pergetett mék ára 10—12 csehkorona (1.70—2.04), a viasz pedig 23—25 csehkorona (3.81—4.15 pengő), Jugoszláviában 10—12 dinár (1.00—1.20 pengő), illetve 28—35 dinár (2.80—3.50 pengő), Romániában 30—34 lei (1.02—1.15 pengő), illetve 120—130 (4.03—4.42 pengő).

Paprika. Termelői árak kg-kint Szegeden: Édesnemes paprika 1.80—2.20, félédes paprika 1.20—1.40, elsőrendű paprika 0.90—1.10, másodrendű paprika 0.50—0.60, harmadrendű paprika 0.30—0.35, fűzérés csöves paprika 2.50—4.40 pengő. **Kalocsán:** Édesnemes paprika 1.80—1.90, rózsapaprika 1—1.05, másodrendű paprika 0.45—0.60, harmadrendű paprika 0.20—0.25, fűzérés csöves paprika 0.60—0.70 pengő kg-kint.

Borpiac. A borpiac az elmúlt héten üzletlen volt. Anélkül, hogy a kereslet lényegesen emelkedett volna, a hegyvidéken a kadarka borokban mutatkozik némi szűrlődés. A termelők hektoliterfokonként 1.10—1.30 pengőért tudják ezeket a borokat értékesíteni. Ez az áremelkedés a gyérülő készletek vezethető vissza. A fehér borok ára változatlan.

Szesz- és szeszitalok. A szeszüzletben a forgalom finomított szeszben még mindig gyér keretek között mozog és az árak változatlanul zárulnak. A detailforgalomban finomított szesz változatlan árkban, denaturált szesz ismét olcsóbban, 56 pengőért kelt el. Gyümölcsárakban. Törkölyszeszen gyér a forgalom és az árak olcsóbbadtak. Az termelői átlomás 260—280 pengőn történtek üzletek. **Szilvaszeszen** 5.30 P, nyári ára 5.70—6 pengő. Kék áru az termelőállomás 10.000 hektoliter fok + forgalmi adó. **Borpártal** 3.30—3.50 pengő, állomás és minőség szerint.

Papiac. Fejnyűfában megindult a kereslet úgy az építőipar, mint a mezőgazdaság részéről. Az árak fokozatosan lemorzsolódnak. **Keményfában** az üzlet rendkívül szűk keretek között mozog. **Tüzifában** a forgalom kielégítő. Belföldi száraz bükkhasáb 320—325, tölgy és cser 260—265, friss bükkfa junistól kezdődő szállításra 240—260, tölgy és cser 220—230 pengő budapesti paritásában. Import bükkfában több üzletkötés jött létre 335—340 pengős áron vámmal együtt, az Budapest. **Faszén** ára csökkent; retortafaszén 680—750 pengő 10.000 kg-kint magyar határállomáson.

Fűzesség. A hideg éjjeli fagyokkal járó időjárás késleltette az új fűztelepek dugványozását. Zöld fűzből csupán 1—2 nagyobb tétel szerezhető be a termelőktől, amely eddig eladatlan tételek a közel jövőben a főzés utján való hántolási munka megindulásakor előreláthatóan felyevőre fognak találni. A zöld vessző ára: nemes vessző métermázsánként 5—5.50 pengő, tisztai fűz 4—4.50 ab feladóállomás. Hántolt fehér vessző leginkább csak másodkézből szerezhető már be vagontételben métermázsánként 32—35 pengős árkban.

Idegen pénzek vételi és eladási ára április hó 13-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27.80 (27.95); dollár 5.70 (5.73); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.15 pengő). **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Csehkorona 16.95 (17.01); szerb dinár 10.01 (10.09); oláh lei 3.38 (3.42); olasz lira 29.90 (30.20); osztrák schilling 80.35 (80.75); lengyel zloty 63.95 (64.85) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.10 (23.30); ezüst egykoronás 0.21 (0.23); ezüst régi forintos 0.57 (0.58); tüzikoronás 1.09 (1.11) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Eredeti angol THE CHAMPION és sajtó

készítési Royal
Star kerékpárokat
180 P-450 havi 16 P
részletre. Kerék-
pár-alkalmazásokat
nyugyban Árban:
Külös guml - - 5.80
belső - - 1.40

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpárnagykereskedők

Budapest, VIII. ker. József-körút 41. szám.
Árjegyzék 100 képpel ingyen. Alapítva 1886.

Dr. FÉNYES szakorvos, vér-, bőr- és némi betegéknél rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCI-UT 32. I. E. M. I. AITÓ. — Rókus-kórházzal szemben.

Gyűjtünk előfizetőket

VASÁRNAP számára!

(Igazgató: Schmidt Tibor dr.), Budapest, Ó-utca 12.